

Informatīvais ziņojums

“Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu”

I. IEVADS

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” ir sagatavots, pamatojoties uz 2019. gada 4. aprīļa Ministru kabineta rīkojuma Nr.155 “Par darba grupu” 3.3. punktu, kā arī ņemot vērā Valdības rīcības plānā un Deklarācijas par Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību 2. punktā noteikto par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas veidošanu, uzlabojot sabiedrības gatavību krīzes un valsts apdraudējuma situācijām, kā arī stiprinot sabiedrības noturību un pretestību dezinformācijai, kā arī atbalstot Latvijas aizsardzības industrijas izaugsmi.

II. VISAPTVEROŠA VALSTS AIZSARDZĪBAS SISTĒMA

Visaptveroša valsts aizsardzība ir noteikta kā viena no valdības prioritātēm, kas paredz stiprināt aizsardzības spējas sasaistē ar valsts un sabiedrības gatavību pašorganizēties un pārvarēt krīzes. Ministru kabineta 2019. gada 8. janvāra sēdē (prot. Nr. 1 29. §) tika izskatīts Aizsardzības ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanu Latvijā”¹, kurā iezīmēti nozīmīgākie visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas pamatelementi, tās darbības mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti, kā arī veicamās darbības sistēmas pakāpeniskai ieviešanai. Līdz ar to, laika posmā no 2019. līdz 2025. gadam tika veiktas nozīmīgas iestrādes visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas procesā, kas ir apkopotas ikgadējos informatīvajos ziņojumos “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu”².

Reaģējot uz mainīgajiem drošības izaicinājumiem, Latvijas valsts aizsardzības sistēmai jābūt visaptverošai un jābalstās visas sabiedrības un valsts institūciju gatavībā pārvarēt jebkura veida krīzi, kā arī noturībā pret ārējo ietekmi. Visaptveroša valsts aizsardzība ir kopēja visu institūciju, nozaru un sabiedrības atbildība, kā ietvarā 2025. gadā tika turpināts stiprināt padziļinātāku sadarbību un valstiski svarīgu funkciju darbības nepārtrauktības nodrošināšanu publiskajā un privātajā sektorā, vienlaikus veicinot plašāku sabiedrības izpratni un informētību par tās atbildību un individuālās noturības veicināšanu. Savukārt ar Krīzes vadības centra izveidi 2025. gadā tika reorganizēta krīzes vadības sistēma Latvijā, vienlaikus aktualizējot un precizējot ministriju, valsts institūciju, pašvaldību un sabiedrisko organizāciju kompetences krīžu vadībā, tādējādi visaptveroši sekmējot kopējo gatavību dažāda veida krīzes situācijām.

---

¹Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanu Latvijā”. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40462120>

²Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2019. gadu. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484513>;

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2020. gadu. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40498471&mode=mk&date=2021-03-18>;

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2021. gadu. Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0d2b574f-d488-46d5-bd2b-d37818e9fa89#

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2022. gadu. Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/d664df35-2746-4dbd-bbba-5f36b10c27a9

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2023. gadu. Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/8ea458b9-9012-428d-9d5a-fcca6bd24dca

Informatīvais ziņojums “Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu” par 2024. gadu. Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0510b7c4-63a2-472b-9d6e-dbb293f3ff96

Aizsardzības ministrija ar savu ekspertīzi 2025. gadā turpināja nepieciešamo darbu visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanā un attīstīšanā. Arī 2025. gadā pastiprināta uzmanība tika pievērsta dažādu valsts apdraudējuma pārvarēšanas mācību organizēšanā, kā arī sabiedrības un tai būtisku kritisko funkciju noturības veicināšanā. 2025. gadā Aizsardzības ministrija turpināja veidot padziļinātāku sadarbību un valstiski svarīgu funkciju darbību sekmēšanu starp valsts institūcijām, kā arī privāto sektoru, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem, vienlaikus pildot Valsts aizsardzības koncepcijā noteiktās valsts aizsardzības prioritātes. Valsts aizsardzības koncepcijas mērķos ir definēts, ka Latvijas aizsardzība un neatkarības nosargāšana ir visas sabiedrības kopīga atbildība, un kopējā atbildība tiek īstenota ar visaptverošas valsts aizsardzības modeļa palīdzību. 2025. gadā praktisku gatavību ir sasnieguši vairāki Valsts aizsardzības koncepcijas posmi. Uzsvars tika likts uz Valsts aizsardzības dienesta pilnvērtīgu darbību, rezerves sistēmas stiprināšanu un NBS kaujas spēju palielināšanu. Tāpat turpinās "Baltijas aizsardzības līnijas" izbūve, kas ietver fiziskus nocietinājumus un sensoru sistēmas gar austrumu robežu. Aizsardzības ministrija īsteno visaptverošu valsts aizsardzību stiprinot Nacionālo bruņoto spēku spējas un NATO spēku klātbūtni, kā arī sekmē gatavības kultūras un informācijas telpas drošību. Par visaptverošas valsts aizsardzības principu īstenošanu ir atbildīgi ne tikai Nacionālie bruņotie spēki un valsts iestādes, bet visa sabiedrība gan kopienas, gan individuālajā līmenī.

III. STARPNOZARU SADARBĪBA VISAPTVEROŠAS VALSTS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMU KOORDINĀCIJĀ

2025. gadā visaptverošas valsts aizsardzības koordinācija noritēja valsts sekretāru līmeņa darba grupas un tās apakšgrupu ietvaros. Grupas sēdēs tika pārrunātas ar visaptverošu valsts aizsardzību saistītas aktualitātes, veicināta civilās noturības stiprināšana, izvērtēts aktuālais apdraudējums un potenciālie nozaru riski, kā arī aktualizēta nepieciešamība nozaru ministrijām turpināt vērtēt Ukrainas gūtās mācības no Krievijas iebrukuma. Vienlaikus tika plānota turpmākā visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas koordinācija kontekstā ar Krīzes vadības centra izveidi un funkcijām.

Aizsardzības ministrija sadarbībā ar NBS un Zemessardzes atbildīgajām brigādēm turpināja 2020. gadā uzsākto mācību ciklu pašvaldību civilās aizsardzības komisijām, lai stiprinātu pašvaldību kapacitāti un gatavību reaģēt krīzes situācijās. 2025. gada ietvarā civilās aizsardzības komisijas mācības "Pilskalns" tika rīkotas 8 dažādās pašvaldībās, piemēram, augustā mācības "Pilskalns" notika Jēkabpilī un Aizkrauklē, septembrī – Daugavpilī un decembrī – Ludzā. No 2025. gada 25. līdz 28. martam vairāk nekā 20 Latvijas pašvaldību teritorijās notika civilmilitārās sadarbības mācības "NATRIX 2025", lai sagatavotu Zemessardzes bataljonus civilās vides informācijas apzināšanā un nodrošināšanā sabiedroto spēku vienībām militāra apdraudējuma un krīzes situācijās. Savukārt Zemessardze turpināja 2023. gadā aizsākto reģionālo semināru "Rupors" organizēšanu, lai stiprinātu pašvaldību iestāžu komunikācijas speciālistu un citu atbildīgo amatpersonu vienotu izpratni par komunikācijas nozīmi un metodēm militāra apdraudējuma gadījumā. 2025. gadā notika divi Zemessardzes rīkoti semināri "Rupors" - 23. aprīlī semināru "Rupors" Madonā organizēja Zemessardzes 2. Vidzemes brigāde un 7. maijā Saldus novadā – Zemessardzes 4. Kurzemes brigāde.

No 2025. gada 13. marta līdz 18. martam norisinājās NATO krīzes vadības mācības "CMX25", kuru mērķis bija pārbaudīt NATO dalībvalstu konsultāciju un

lēmumu pieņemšanas procedūras stratēģiskajā, politiskajā un militārajā līmenī. Mācību ietvaros tika organizēta ārkārtas Ministru kabineta izbraukuma sēde, kur valdības locekļi, dienestu un drošības iestāžu vadība, kā arī valsts pārvaldes iestāžu eksperti pilnveidoja iemaņas valsts apdraudējuma pārvarēšanā un starpinstitūciju koordināciju sarežģīta civilmilitāra scenārija situācijas risināšanai.

Latvijas paveiktais visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas procesā tika novērtēts arī no NATO puses. NATO Aizsardzības plānošanas cikla ietvaros 2025. gadā sadarbībā ar nozares ministrijām tika sagatavotas un iesniegtas atbildes uz NATO aizsardzības plānošanas spēju aptaujā (*NATO Defence Planning Capability Survey*) ietvertajiem jautājumiem par civilo gatavību. 2026. gada janvārī Rīgā norisinājās Latvijas divpusējās konsultācijas ar NATO delegāciju, izvērtējot Latvijas sniegtās atbildes un diskutējot par turpmākajiem aizsardzības spēju mērķiem. Konsultāciju laikā NATO delegācija augsti novērtēja iesaistīto institūciju paveikto visaptverošas valsts aizsardzības ieviešanā un valsts noturības veicināšanā, akcentējot, ka saistīto jautājumu risināšanā tiek iesaistīts plašs institūciju un ekspertu loks. Konsultāciju laikā iegūtie secinājumi un noteiktie uzdevumi tiks attīstīti arī visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un nepieciešamās rīcības noteikšanai valsts sekretāru līmeņa darba grupā.

IV. VISAPTVEROŠAS VALSTS AIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PROGRESS

Sadarbības sekmēšana starp privāto un publisko sektoru aizsardzības jomā

Viena no visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas prioritātēm ir sadarbības sekmēšana starp privāto un publisko sektoru aizsardzības jomā, tādējādi Aizsardzības ministrija ir turpinājusi ciešākas sadarbības veicināšanu ar valsts institūcijām, nevalstiskajām organizācijām un privātā sektora pārstāvjiem, lai sekmētu zināšanas par nepieciešamo rīcību krīzes un kara gadījumā, organizētu mācības un apzinātu to lomu valsts aizsardzībā.

No 2025. gada 2. septembra līdz 8. oktobrim visā Latvijas teritorijā notika visaptverošas valsts aizsardzības mācības “Namejs 2025”, kurās piedalījās 12 000 karavīru un zemessargu no visām Nacionālo bruņoto spēku vienībām, tostarp valsts aizsardzības dienesta karavīri, rezerves karavīri, kā arī sabiedroto bruņoto spēku karavīri no ASV, Kanādas, Lielbritānijas, Igaunijas un Lietuvas. Mācības tika organizētas sadarbībā ar NATO daudznacionālās divīzijas “Ziemeļi” štābu, NATO spēku integrācijas vienību Latvijā, NATO daudznacionālās brigādes Latvijā štābu un Kanādas bruņoto spēku pavēlniecību Latvijā (*Task Force Latvia*), kā arī tika veikta cieša sadarbība ar Apvienotajiem reaģēšanas spēkiem (*Joint Expeditionary Force – JEF*). Mācību ietvaros Nacionālie bruņotie spēki trenēja sadarbību ar Krīzes vadības centru, Civilās aizsardzības Operacionālās vadības centru, Valsts kanceleju, nozaru ministrijām, to padotības iestādēm, pašvaldībām, valsts drošības iestādēm, kā arī privātā sektora pārstāvjiem. Mācību mērķis bija pārbaudīt un pilnveidot valsts aizsardzības sistēmas visaptverošu darbību, stiprināt civilās un militārās sadarbības mehānismus, kā arī attīstīt nacionālo un sabiedroto vienību savietojamību un kopējo reaģēšanas spēju drošības apdraudējumu gadījumos.

2025. gadā Aizsardzības ministrija saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 6. jūlija noteikumiem Nr. 508 “Kritiskās infrastruktūras, tai skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība” (šobrīd – Ministru kabineta 2026. gada 13. janvāra noteikumiem Nr. 10 “Kritiskās infrastruktūras apzināšanas, darbības nepārtrauktības, drošības un

noturības pasākumu plānošanas, īstenošanas un incidentu paziņošanas kārtība”) turpināja aktīvi vērst kritiskās infrastruktūras uzmanību uz tās darbības nepārtrauktības stiprināšanu, organizējot dažādas tikšanās, konsultācijas, lekcijas un seminārus kritiskās infrastruktūras pārstāvjiem par to darbības nepārtrauktības plānošanu, pienākumiem izsludināta izņēmuma stāvokļa laikā un kritiskā personāla noteikšanu. Tāpat 2025. gadā Aizsardzības ministrija turpināja izvērtēt saņemtos kritiskās infrastruktūras sagatavotos darbības nepārtrauktības plānus. 2025. gadā Aizsardzības ministrija sadarbībā ar nozares ministrijām turpināja informēt, konsultēt un apzināt valstij būtisku nozaru vadošo komersantu gatavību pievienoties D kategorijas kritiskajai infrastruktūrai (kritiskā infrastruktūra, kuras iznīcināšana, darbības spēju samazināšana vai kritisko pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana būtiski apdraud sabiedrības un valsts drošību izsludināta izņēmuma stāvokļa laikā vai kara laikā), to 2025. gada ietvarā paplašinot līdz 103 komersantiem un institūcijām.

2025. gadā tika turpināta sadarbības stiprināšana ar nevalstiskajām organizācijām. Piemēram, Aizsardzības ministrija turpina aktīvi sadarboties ar Latvijas Mednieku savienību, tostarp īstenojot tādus pasākumus kā tālšaušanas sacensības “Vienoti Valstij”, kas notika 2025. gada 16. augustā, pulcējot vairāk nekā 500 dalībniekus, kā arī iesaistot Latvijas Mednieku savienības biedrus visaptverošās valsts aizsardzības mācībās “Namejs 2025”. Lai priekšlaikus noteiktu būtiskākās sadarbības aktivitātes, ir izstrādāts kopējs Aizsardzības ministrijas un Latvijas Mednieku savienības sadarbības plāns 2026. gadam, tādējādi stiprinot Latvijas Mednieku savienības iesaisti visaptverošā valsts aizsardzībā un veicinot patriotisku līdzdalību valsts aizsardzībā.

Aizsardzības ministrija 2025. gadā rīkoja nevalstisko organizāciju konkursu, lai veicinātu sistemātisku sadarbību ar Latvijas nevalstiskajām organizācijām. Īstenojot projektus, biedrības veicināja pētniecību saistībā ar jaunām graujošām tehnoloģijām un industriju, kā arī nodrošināja Latvijas pilsoniskās sabiedrības aktīvu iesaisti noturības veicināšanā un ar visaptverošu valsts aizsardzību saistītu pasākumu īstenošanu. Minētās prioritātes ir balstītas uz Valsts aizsardzības koncepcijas 3. sadaļas “NOTURĪBA, RĪCĪBSPĒJA, GRĪBA” noteiktajām prioritātēm un rīcības virzieniem. Iesniedzot projektus konkursā katra projekta mērķi bija jāpamato ar konkrētu Valsts aizsardzības koncepcijā ietvertu prioritāti. Pamatojoties uz Valsts aizsardzības koncepcijā definētajām prioritātēm, biedrības īstenoja projektus, kas saistīti ar visaptverošās valsts aizsardzības stiprināšanu. 2025. gadā nevalstisko organizāciju konkursam tika pieteikts 21 projekts, pēc kuru izvērtēšanas tiks pieņemts lēmums atbalstīt piecus projektus: biedrības "Latvijas Transatlantiskā organizācija" projektu "Uzņēmējspēks: Noturības Akadēmija", biedrības "Latvijas Ilgtspējīgu iepirkumu asociācija" projektu "Jaunieši – nākotnes līderi: Ilgtspējīga sabiedrība, drošība un aizsardzība", biedrības "Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija" projektu "Latvijas aizsardzības industrijas darbības nepārtrauktības stiprināšana", biedrības "Izglītības attīstības centrs" projektu "Metodisks atbalsts izglītotājiem Valsts aizsardzības koncepcijas sadaļas "Noturība, rīcībspēja, grība" izpratnes veidošanai jauniešos", biedrības "Baltijas iniciatīva Eiropas Savienības reformai" projektu "Stratēģiskā komunikācija vietējo kopienu noturībai pret hibrīdapdraudējumu".

Sabiedrības informēšana par visaptverošu valsts aizsardzību

Aizsardzības ministrija 2025. gadā turpināja skaidrot sabiedrībai būtiskus aizsardzības jomas jautājumus, lai tādējādi informētu par visaptverošu valsts aizsardzību. Aizsardzības nozares kanālos tika publicētas ziņas, intervijas, viedokļu

raksti, foto, video u. c. materiāli. Papildus tam aktīva komunikācija tika nodrošināta aizsardzības nozares sociālo mediju kontos.

Lai veicinātu iedzīvotāju sagatavotību dažādām krīzes situācijām, aizsardzības nozares ziņu portālā “Sargs.lv” bija pieejama 72 h sadaļa, kurā publicēta Aizsardzības ministrijas sagatavotā rokasgrāmata “Kā rīkoties kara gadījumā”, kas tapusi iepazīstoties ar Ukrainas pieredzi cīņā pret krievijas okupācijas armiju, bukleta “Kā rīkoties krīzes gadījumā” papildinātā redakcija, kas ietver norādes arī par krājumu veidošanu un rīcības plānu sagatavošanu ģimenēm, un vadlīnijas “Pašvaldību sadarbība ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un rīcība kara gadījumā”. Tāpat portālā “Sargs.lv” sabiedrība varēja iepazīties ar 72 h tematiskajiem īsajiem video, piemēram, “Ko darīt pirmajās krīzes 72 h”, “Kā rīkoties kara gadījumā”, “Kā krīzes situācijām sagatavoties miera laikā”, kas publicēti portālā “Sargs.lv” un tā *YouTube* kanālā. Portālā “Sargs.lv” bija lasāmi arī informatīvi un izglītojoši materiāli par 72 h tematiku un valsts drošību – par savu finanšu aizsardzību, par operacionālā klusuma nozīmi, par to, kā atpazīt krievijas propagandu un dezinformāciju u. c. aktuāliem tematiem.

2025. gadā Aizsardzības ministrija arī plaši informēja Latvijas iedzīvotājus par valsts aizsardzības dienestu, kas pilsoņiem sniedz iespēju iegūt zināšanas un sapratni par valsts aizsardzību, uzlabot individuālās iemaņas, kā arī piedalīties valsts aizsardzības stiprināšanā. Sabiedrība tika iepazīstināta ar valsts aizsardzības dienesta 2025. gada janvāra un jūlija iesaukumu norisi, kā arī jaunieši tika aicināti pieteikties gan 2026. gada jūlija valsts aizsardzības dienesta iesaukumam, gan valsts aizsardzības dienesta piecu gadu Zemessardzes un studentiem paredzētajā rezerves virsnieka programmā. Lai skaidrotu, kā pievienoties valsts aizsardzības dienestam, kādas ir karavīru tiesības un pienākumi, kā norit dienesta gaita un apmācība dažādās Nacionālo bruņoto spēku vienībās visā Latvijā, portāls “Sargs.lv” 2025. gadā izveidoja desmit informatīvos sižetus, kuri skatāmi portāla “YouTube” kanālā. Popularizējot valsts aizsardzības dienestu un aicinot tam pievienoties, portāls “Sargs.lv” kopā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopīgi aizvadīja trīs tiešsaistes diskusijas, kas bija skatāmas “Latvijas armija” “TikTok” un “Facebook” kontos, kā arī portāla “Sargs.lv”, Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes, Gaisa spēku un Nacionālo bruņoto spēku Štāba bataljona sociālo tīklu kontos, kā arī tiešraidē “YouTube” kanālos. Vienlaikus, lai popularizētu valsts aizsardzības dienestu, portāls “Sargs.lv” arī izveidoja trīs sociālos paziņojumus, kas tika translēti Latvijas Televīzijas ēterā. Paralēli portālā “Sargs.lv” tika publicēti dažāda veida raksti par valsts aizsardzības dienesta gaitu, piemēram, reportāžas no mācību norises vietām, kā arī stāsti par jauniešu iespējām izvēlēties sev piemērotāko specializāciju, kā arī iespējām pēc dienesta, jo īpaši par brīvprātīgajiem karavīriem piedāvātās sociālās paketes ieguvumiem. Vienlaikus portāla “Sargs.lv” rubrikā “Sargs.lv skaidro” tika publicēta informācija par trūkstošo karavīru atlases pēc nejausības principa norisi, to, kā jauniešiem labāk sagatavoties dienestam un kādas praktiskas ikdienas lietas ņemt līdzī uz kazarmām, kā arī jauniešu iespējām pāriet no valsts aizsardzības dienesta uz Nacionālo bruņoto spēku profesionālo dienestu.

Portāls “Sargs.lv” dažādās reportāžās rakstu, foto un video veidā arī informēja sabiedrību par militāro un kultūras tradīciju veidošanos Nacionālo bruņoto spēku vienībās. Īpašas reportāžas tika gatavotas gan no dienesta uzsākšanas, vecāku dienām, gan zvēresta došanas ceremonijām, berešu maršiem un valsts aizsardzības dienesta karavīru izlaidumu ceremonijām. 2025. gadā veidojot informatīvos materiālus par visaptverošas valsts aizsardzības mācību “Namejs 2025” atspoguļojumu, īpaša uzmanība tika pievērsta arī pirmā iesākuma valsts aizsardzības dienesta karavīru lomai mācību uzdevumu izpildē, kas bija īpaši svarīga, ņemot vērā, ka tika iesauktas pirmās

augstas gatavības karavīru vienības, kurās bija liels skaits valsts aizsardzības dienesta absolventu.

Visaptverošas valsts aizsardzības sabiedrības informēšanas nolūkos portāls “Sargs.lv” arī aktīvi iesaistījās Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skolas Rezervistu brīvprātīgās militārās pamatapmācības kursa norises atspoguļošanā, par ko tika sagatavoti video sižeti portāla “Sargs.lv” un “Latvijas armija” videostraumēšanas vietnes “YouTube” kanāliem, kā arī foto reportāžas un raksti par apmācību norisi. Šo militāro apmācību procesa atspoguļošana bija īpaši svarīga, jo 2025. gadā Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skola Alūksnē uzsāka divus apmācības kursus – līdztekus tradicionālajam trīs nedēļu vasaras kursam tika uzsākts arī trīs nedēļu ziemas apmācību kurss.

Visaptverošas valsts aizsardzības nostiprināšanas kontekstā portāls “Sargs.lv” 2025. gadā īpašu uzmanību veltīja arī nacionālās aizsardzības nozares panākumu atspoguļošanā, gatavojot materiālus par Latvijas aizsardzības industrijas attīstību, stāstus par veiksmīgākajiem uzņēmumiem un to piedāvātajām inovācijām, kā arī veidojot materiālus par Aizsardzības ministrijas indicētās starptautiskās “Dronu koalīcijas” darbību Ukrainas atbalstam, kā arī veidojot reportāžas no Eiropas mērogā unikālā Nacionālo bruņoto spēku poligona “Sēlija”, kurā bezpilota sistēmu ražotājiem ir iespējams pārbaudīt savas izstrādātās tehnoloģijas elektromagnētiskās karadarbības apstākļos.

Kā jaunumu portāls “Sargs.lv” 2025. gadā sadarbībā ar Zemessardzes 3. Latgales brigādes civilmilitārās sadarbības speciālistiem uzsāka īpaši Latgales iedzīvotājiem paredzētu videomateriālu sagatavošanu. Informatīvie video tika gatavoti par valsts robežas militāro nostiprināšanu un ar tiem saistītajiem jautājumiem – īpaši, zemju atpirkšanas kārtību, kā arī sniedzot objektīvu un pārbaudītu informāciju par 2025. gadā baltkrievijas un krievijas teritorijā notikušajām agresorvalstu militārajām mācībām “Zapad”. Portāla “Sargs.lv” veidotie materiāli latgaliešu valodā par aizsardzības resora aktivitātēm Latgalē bija īpaši populāri. Pēc vietējo iedzīvotāju pozitīvajām atsauksmēm, līdzīgu pieeju, informējot Latgales iedzīvotājus latviešu un latgaliešu valodā, portāls “Sargs.lv” turpinās arī 2026. gadā.

Lai iepazīstinātu jauniešus ar visas sabiedrības kopējo atbildību valsts aizsargāšanā, 2024./2025. mācību gadā Aizsardzības ministrija turpināja lekciju ciklu “Kā mēs sargājam Latviju?”, kura ievaros tika nodrošinātas lekcijas vairāk kā 200 skolās visā Latvijas teritorijā. 2025./2026. mācību gadā lekciju ciklam pieteicās aptuveni 150 izglītības iestādes, kurās lekcijas tiks organizētas līdz mācību gada beigām. Vienlaikus Aizsardzības ministrija arī izveidoja video lekciju “Kā mēs sargājam Latviju?”, kas pieejama ikvienam interesentam platformas *Youtube* kanālā “Latvijas armija”.

Sarunu festivālā “LAMPA” 2025. gadā Aizsardzības ministrijas “Drošajā teltī” tika organizētas vairākas diskusijas par drošības un aizsardzības tematiku, piedaloties augsta līmeņa ekspertiem, tostarp visaptverošai valsts aizsardzībai tika veltīta diskusija “Tava loma valsts aizsardzībā: iespēja vai panākums?”, kurā dalībnieki runāja par to, vai zināšanas un gatavība var kļūt par mūsu visspēcīgāko aizsardzības ieroci un kādu lomu katrs no mums var ieņemt valsts drošībā. Tāpat “Drošajā teltī” notika praktisks demonstrējums “Valsts aizsardzības dienests”, kura apmeklētājiem bija iespēja pielaikot valsts aizsardzības dienesta karavīra ekipējumu, apskatīt 72 stundu somas saturu, izmēģināt spēku dažādās fiziskās aktivitātēs un uzdot interesējošos jautājumus valsts aizsardzības dienesta karavīriem.

2025. gadā turpinājās aizsardzības nozares darbs pie ārvalstu ietekmes operāciju izgaismošanas un dezinformācijas atspēkošanas. Par dezinformācijas jautājumiem tika

runāts gan Aizsardzības ministrijas organizētajās skolu lekcijās, gan citos publiskajos pasākumos. Tāpat militāro ziņu portāls Sargs.lv regulāri gatavo skaidrojošo informāciju par biežāk izplatīto dezinformāciju, kļiedējot pret aizsardzības nozari un Latviju kopumā vērstos mītus.

Aizsardzības ministrija arī organizēja vairākas neformālas tikšanās ar žurnālistiem un redaktoriem, kuru laikā tika apspriesta aktuālā ģeopolitiskā situācija, kā arī aizsardzības nozares aktualitātes. Savukārt 2025. gada rudenī pirmo reizi visaptverošas valsts aizsardzības mācību "Namejs" norisē tika reāli iesaistīti sabiedriskā medija pārstāvji, demonstrējot informācijas telpas nozīmi valsts aizsardzībā.

2025. gada septembrī Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Mācību centrā Liepājā norisinājās otrais Aizsardzības ministrijas rīkotais apmācību kurss plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem ar mērķi sniegt zināšanas un prasmes darbam militāro operāciju rajonos ar mērķi paaugstināt izdzīvošanas iespējas, morālo un psiholoģisko sagatavotību, kā arī attīstot prasmes un iemaņas, kas nepieciešamas rīkojoties ar pieejamajiem resursiem militāras krīzes situācijās. Latvijas plašsaziņas līdzekļu pārstāvji apguva tādas prasmes kā kaujā cietušo taktiskā aprūpe, rīcība ar karadarbību saistītās stresa situācijās un nonākot gūstā, izvairīšanās no dzīvības riskiem, orientēšanās apvidū, kā arī zināšanas par individuālo aizsardzības ekipējumu un apģērbu, militārajiem sakariem, ieročiem, munīciju, improvizētām spridzināšanas ierīcēm un starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Mediju apmācību kursu plānots turpināt arī 2026. gadā.

Lai stiprinātu Latgales informatīvo telpu, kā arī veicinātu pierobežā dzīvojošo Latvijas iedzīvotāju noturību pret krievijas dezinformāciju un gatavību aizsargāt valsti, Aizsardzības ministrija 2025. gadā izsludināja konkursu un sniedza finansiālu atbalstu 95 151, 35 eiro apmērā desmit mediju un nevalstisko organizāciju projektiem konkursa "Atbalsts Latgales informatīvās telpas stiprināšanai" ietvaros. Realizējot projektus, tika uzrunāti Latgales iedzīvotāji un tiem tika nodoti ar aizsardzības nozari saistīti vēstījumi, tostarp par valsts aizsardzības pasākumiem, iespējām iesaistīties visaptverošajā valsts aizsardzībā, personisko atbildību valsts aizsardzības nodrošināšanā un citiem aizsardzības nozares aktuālajiem tematiem. Papildus, tika stiprināta Latvijas-krievijas un Latvijas-baltkrievijas pierobežā dzīvojošo Latvijas iedzīvotāju informētība, noturība un gatavība aizsargāt Latviju.

Daļa no visaptverošas valsts aizsardzības ir Austrumu robežas nostiprināšana, kas tiek veikta visu Latvijas iedzīvotāju aizsardzībai. 2025. gadā notika vairākas Aizsardzības ministrijas organizētas tikšanās ar pierobežas pašvaldību vadītājiem un iedzīvotājiem, lai skaidrotu Pretmobilitātes infrastruktūras izveides likuma nosacījumus, atbildētu uz iedzīvotāju jautājumiem. Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs 16. jūlijā tikās ar vairāku pierobežas pašvaldību pārstāvjiem, 17. septembrī – ar Ludzas novada pašvaldības vadību un iedzīvotājiem, kā arī Kārsavas iedzīvotājiem. 14. augustā aizsardzības ministrs Preiļos tikās ar Latgales pašvaldību vadītājiem, Dagdā – ar Krāslavas novada iedzīvotājiem. 25. septembrī aizsardzības ministrs apmeklēja Balvu novadu, 24. oktobrī – Zilupi un Ludzu, šo vizīšu ietvaros iedzīvotājiem tika skaidroti Austrumu robežas stiprināšanas aspekti un pretmobilitātes jautājumi. Reģionālo vizīšu ietvaros arī tika organizētas preses iespējas reģionālajiem medijiem. Savukārt kopš 2025. gada septembra darbojas Aizsardzības ministrijas izveidotais informatīvais tālrunis, kurā iedzīvotāji var saņemt atbildes uz jautājumiem par Pretmobilitātes infrastruktūras izveides likumu un Austrumu robežas stiprināšanu.

2025. gada rudenī Aizsardzības ministrijas Nacionālais kibernetikas drošības koordinācijas centrs (NCC-LV) sadarbībā ar CERT.LV arī īstenoja mēnesi ilgu

informatīvo kampaņu “Ož pēc shēmas!”, kuras mērķis bija stiprināt sabiedrības kiberdrošību un noturību pret apdraudējumiem, vienlaikus izglītojot par kiberhigiēnu un digitālajām krāpniecības shēmām. Kiberdrošība ir būtisks visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas elements, – katra lietotāja zināšanas par kiberdrošību ir pamats, lai valsts iedzīvotāji, uzturoties kibertelpā, justos droši un aizsargāti.

Militārās industrijas attīstīšana visaptverošās valsts aizsardzības ietvaros

2025. gadā Aizsardzības ministrija turpināja mērķtiecīgu aizsardzības industrijas un pētniecības atbalsta politiku, lai nodrošinātu pārskatāmu, koordinētu un efektīvu vietējās aizsardzības industrijas attīstību un pilnveidotu aizsardzības inovāciju ekosistēmu.

2025. gadā tika apstiprināta Aizsardzības industrijas un inovāciju atbalsta stratēģija 2025.-2036. gadam, kā arī pieņemts stratēģijas ieviešanas plāns 2025. gadam. Stratēģija ir uz drošību, izaugsmi un konkurētspējas veicināšanu vērsts starpnozarju politikas plānošanas dokuments. Tās ieviešanas rezultātā tiks veicināta vietējās aizsardzības industrijas konkurētspēja, reaģētspēja, inovētspēja un noturība. Tas tiks panākts, īstenojot mērķtiecīgu piegādes drošības politiku ar vietējās aizsardzības industrijas iesaisti Nacionālo bruņoto spēku lielo spēju līgumos, tehnoloģiju un zināšanu pārnesi, eksportspējas veicināšanas pasākumiem, sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām un citām valsts iestādēm, kā arī ar atbalsta mehānismu attīstīšanu aizsardzības industrijai. Stratēģijā īpaša uzmanība pievērsta aizsardzības industriālās un tehnoloģiskās bāzes inovētspējas stiprināšanai, piedāvājot paplašināt esošos un veidot jaunus inovāciju, pētniecības un tehnoloģiju attīstības atbalsta mehānismus. Stratēģijas ieviešanas plāns 2025. gadam satur konkrētus uzdevumus, kurus jāveic iesaistītajām ministrijām un partneriem, lai sasniegtu Aizsardzības industrijas un inovāciju atbalsta stratēģijā 2025.-2036. gadam noteiktos mērķus. 2025. gadā Aizsardzības ministrija ierosināja grozījumus Stratēģiskas nozīmes preču aprites likumā, lai optimizētu komersantu licencēšanas procesu. Ar grozījumiem likumā Aizsardzības ministrija plāno samazināt prasības komersantiem, kuri vēlas saņemt vai jau ir saņēmuši Aizsardzības ministrijas licenci komercdarbībai ar ES Kopējā militāro preču sarakstā minētajām precēm, kā arī saīsināt licences izsniegšanas termiņu.

Pamatojoties uz Aizsardzības industrijas likumu 2025. gada 14. oktobrī tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi nr. 600 “Kārtība, kādā tiek slēgti stratēģiskās partnerības līgumi ar Aizsardzības ministriju”, nosakot kārtību, kā tiks noslēgti stratēģiskās partnerības līgumi ar kapitālsabiedrībām un arī kvalifikācijas kritērijus, lai noslēgtu stratēģiskās partnerības līgumu. Stratēģiskās partnerības līguma noslēgšanai ir nepieciešama Ministru kabineta atļauja.

Aizsardzības ministrija piedalījās vairāku normatīvo aktu pilnveidē ar mērķi atbalstīt vietējos uzņēmējus, piemēram, 2025. gada 11. novembrī tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 667 “Noteikumi par aizdevumiem ar kapitāla atlaidi lielo investīciju projektu atbalstam”, kuri paredz nozīmīgu investīciju projektu realizāciju ar valsts atbalsta apjomu līdz 10 miljoniem EUR vienam projektam. Programmu īsteno Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūra un Attīstības finanšu institūcija *Altum*. Jaunajā, ceturtajā kārtā tika paplašināts potenciālo atbalsta saņēmēju loks, iekļaujot tajā arī militārās ražošanas projektus. Atbalsts, kas šajā programmā tiek piešķirts militārās ražošanas projektiem, nav kvalificējams kā komercdarbības (valsts) atbalsts, ja ir saņemts Aizsardzības ministrijas atzinums. Tāpat tika sagatavoti grozījumi 2020. gada 16. jūnija Ministru kabineta noteikumos Nr. 383 “Noteikumi par garantijām saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai”, paredzot, ka militārās ražošanas projekti var saņemt papildu nodrošinājumu uzņēmuma saistībām

bankā, ja uzņēmumam ir nepietiekošs nodrošinājums, lai saņemtu aizdevumu vai lai saņemtu aizdevumu nepieciešamajā apmērā. Minēto atbalstu saimnieciskās darbības veicējs var saņemt, ja saimnieciskās darbības veicējs ir saņēmis Aizsardzības ministrijas atzinumu par militārā projekta atbilstību būtiskām drošības interesēm, kas saistītas ar ieroču, munīcijas un militārā aprīkojuma ražošanu.

2025. gadā Aizsardzības ministrija turpināja īstenot grantu projektu uzsaukumus militāru vai divējāda lietojuma produktu attīstībai. Atbalsts bija vērsts uz aizsardzības inženiertehniskajām būvēm, kas ietver militāros bunkurus, ierakumu sistēmas, aizsegus un prettanku mīnu ieviešanai pielāgotas akas. Tika noslēgti vienpadsmit līgumi par kopējo summu 2 354 495 *euro*.

ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam specifisko atbalsta mērķu ieviešanas nodrošināšanai, Aizsardzības ministrija sniedza ieguldījumu, vērtējot divējāda lietojuma raksturu civilajā un militārajā jomā trīs Ekonomikas ministrijas atbalsta programmu ietvaros. Sadarbībā ar Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūru tika sniegts atbalsts specifiskajam atbalsta mērķim 1.2.3.1. *Atbalsts mazo un vidējo uzņēmumu inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai*, sadarbībā ar Attīstības finanšu institūciju *Altum* – specifiskajam atbalsta mērķim 1.2.1.2. *Produktivitātes aizdevumi uzņēmumu inovācijām* (izvērtēti 13 pieteikumi, sniegti 9 pozitīvi atzinumi) un sadarbībā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru – specifiskajam atbalsta mērķim 1.2.1.1.3k. *Atbalsts jaunu produktu attīstībai un internacionalizācijai 3. kārtā 1. un 2. uzsaukumi* (1. uzsaukumā izvērtēti 32 projekti, sniegti 25 pozitīvi atzinumi), pieteikšanās 2. uzsaukumam noslēgsies 2026. gada sākumā.

2025. gadā Aizsardzības ministrija atbalstīja divu hakatonu īstenošanu. Rīgas Tehniskā universitāte sadarbībā ar Aizsardzības ministriju un Eiropas komisijas inovāciju programmu EUDIS īstenoja aizsardzības inovāciju pasākumu - "EUDIS Defence Hackathon 2025". Hakatona mērķis bija rast risinājumus aktuālajiem aizsardzības izaicinājumiem Ukrainas kaujas laukumam un līdzīgu operāciju vajadzībām trīs virzienos: taktiskās novērošanas sistēmas, rentabli kaujas aizsarglīdzekļi vai uzlabota militārā medicīniskā palīdzība. Savukārt Latvijas Universitātes organizētais aizsardzības hakatons "Student Defence Hackathon" bija vērsts uz risinājumu radīšanu tādās tēmās kā militārās mobilitātes uzlabošana, autonomu un robotizētu sistēmu droša komunikācija un radio tehnoloģijas.

Aizsardzības ministrija īstenoja arī aktīvu dialogu ar zinātnes universitātēm, izvērtējot sadarbības pieredzi un attīstības virzienus pētniecības un inovāciju stiprināšanā. 2025. gada 12. novembrī tika noslēgti jauni sadarbības līgumi ar četrām universitātēm – Latvijas Universitāti, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti un Rīgas Stradiņa Universitāti. Līgumos iezīmēti sadarbības virzieni pētniecības attīstīšanai valsts aizsardzības vajadzībām, inovāciju un tehnoloģiju pārnesei, kā arī universitāšu iesaistei NATO un ES pētniecības un inovāciju programmās.

Nodrošinot Valsts pētījuma programmas "Aizsardzības inovāciju pētījumu programma" turpmāko īstenošanu, sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un Latvijas Zinātnes padomi tika izstrādāts "Aizsardzības inovāciju pētījumu programmas 2025.-2028. gadam" projekts. Tas tik apstiprināts galīgajā versijā 2026. gadā, lai jau 2026. gada otrajā pusē īstētu pirmo konkursa atlasi. Programma veicinās jauna vai uzlabota produkta, prototipa vai tehnoloģiskā risinājuma izveidi atbilstoši Valsts aizsardzības koncepcijā noteiktajām Nacionālo bruņoto spēku kritisko spēju prioritātēm. Programmas ieviešanai paredzētais finansējums laika posmam no 2026.-2029. gadam ir seši miljoni *euro*.

Viens no būtiskākajiem Aizsardzības ministrijas uzdevumiem aizsardzības industrijas jomā ir komersantu licencēšana komercdarbībai ar ES Kopējā militāro preču sarakstā minētajām precēm. 2025. gadā komercdarbībai ar stratēģiskas nozīmes precēm licencēto uzņēmumu saraksts sasniedza 118 Latvijas Republikā reģistrētus komersantus. Papildus tam 2025. gadā Latvijā darbojās trīs ražotāji ar militārā ražotāja sertifikātu.

Aizsardzības ministrija 2025. gadā turpināja sadarbību un sniedza atbalstu 2023. gadā dibinātajai SIA “Valsts aizsardzības korporācija”, kas turpināja aktīvu darbu pie 155 milimetru munīcijas modulāro pulvera lādiņu rūpnīcas izveides kopā ar Somijas un Norvēģijas uzņēmumu “Nammo”, kā arī Francijas un Itālijas uzņēmumu “KNDS”. 2025. gada 18. septembrī tika uzsākta rūpnīcas izbūve. Tās izveide nodrošinās Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kritiski nepieciešama artilērijas munīcijas komponenta piegādes drošību un kopīgi ar partneriem palielinās modulāro pulvera lādiņu ražošanas jaudu Eiropā. SIA “Valsts aizsardzības korporācija” arī turpina aktīvi strādāt pie jauniem militāro ražotņu projektiem, ko apliecina 2025. gada 25. septembrī parakstītais memorands ar *Rheinmetall AG*, kas nodrošinās Nacionālos bruņotos spēkus ar nepieciešamo artilērijas munīciju ilgtermiņā.

2025. gada aprīlī tika izveidota Aizsardzības industrijas konsultatīvā padome. Aizsardzības industrijas konsultatīvās padomes mērķis ir veicināt aizsardzības industrijas nozares un Aizsardzības ministrijas dialogu. Padomes organizācijas ir sadarbības partneri, kuri pilda padomes funkcijas un pārstāv aizsardzības industriju, sekmējot industrijas attīstību un sniedzot atbalstu industrijai. Padomes sastāvā ir pārstāvji no Aizsardzības ministrijas, Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijas, Latvijas Industrijas attīstības konfederācijas, Latvijas darba devēju konfederācijas, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Militāro tehnoloģiju, dronu un robotikas asociācijas, Starptautiskās aizsardzības produkcijas ražotāju asociācijas un Finanšu nozares asociācijas. 2025. gada 16. aprīlī notika pirmā sēde, kopumā 2025. gadā norisinājās 7 sēdes.

Pilnveidojot jaunākās paaudzes sakaru spējas un stiprinot savstarpējo savietojamību, 2025. gadā sadarbībā ar NATO Sabiedroto Transformācijas pavēlniecību (*Allied Command Transformation* jeb NATO ACT) un SIA LMT tika organizēts ceturtais 5G tehnoloģiju savietojamības eksperiments – “Digitālā mugurkaula eksperiments”, tā fokuss bija vērsts uz bezpilota sistēmu izmantošanu sarežģītās operacionālās vidēs, mākslīgā intelekta pielietojanu izlūkošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī uz nākamās paaudzes mobilo sakaru sistēmu savietojamību un izvēršanu militāro uzdevumu izpildei. Pasākumā piedalījās vairāk kā 300 dalībnieki no 12 valstīm un 23 uzņēmumiem (seši no NATO DIANA programmām un astoņi no vietējās aizsardzības industrijas uzņēmumi), un tajā tika īstenots 21 operacionālais scenārijs.

Aizsardzības ministrija 2025. gada pirmajā ceturksnī noslēdza četrus izpētes un attīstības (Research & Development jeb R&D) līgumus 6 300 385,30 EUR apmērā par bezpilota lidaparātu pret darbības sistēmu attīstību, turpinot mērķtiecīgu nacionālo kompetenču un Nacionālo bruņoto spēku spēju stiprināšanu šajā jomā. Pētniecības un izstrādes līgumi pret dronu risinājumu attīstībai noslēgti ar uzņēmumiem “Origin Robotics”, “SAF Tehnika”, “Frankenburg Technologies” un “WeMPS”. Tāpat Aizsardzības ministrija 2025. gada pavasarī organizēja tirgus izpēti bezpilota sauszemes un jūras sistēmām, lai potenciāli noslēgtu izpētes un attīstības līgumus arī šo sistēmu attīstībai.

2025. gadā Aizsardzības ministrija turpināja atbalstīt Latvijas pētniecības un attīstības vides ciešāku integrāciju dažādos starptautisko inovāciju un jaunuzņēmumu

atbalsta formātos, piemēram, Eiropas Aizsardzības fonda pārrobežu sadarbības inovāciju projektos, NATO DIANA un NATO Inovāciju fondā, sniedzot konsultatīvo, konceptuālo un administratīvo atbalstu, izstrādājot tehniskās prasības, sniedzot apliecinājumus par gatavību atbalstīt nepieciešamo pētniecību un izstrādi, kā arī apņēmoties izmantot projektu rezultātus. 2025. gada 21. jūlijā tika apstiprināts Aizsardzības ministrijas līdzfinansējuma Latvijas uzņēmumu dalībai Eiropas Aizsardzības fonda 2025. gada uzsaukuma projektos pieteikumu izvērtēšanas un atlases nolikums. Ņemot vērā Eiropas Aizsardzības fonda iepriekšējā projektu iesniegšanas ciklā gūtās atziņas, nolikumā tika paredzēta savlaicīgāka uzņēmumu atbalsta pieteikumu iesniegšana, kā arī uzlabota/ātrāka procedūra līgumu saslēgšanai starp Aizsardzības ministriju un uzņēmumiem par ministrijas līdzfinansējuma izmaksu. 2025. gada pavasarī Eiropas Komisija apstiprināja sešu Eiropas Aizsardzības fonda attīstības projektu un trīs pētniecības projektu īstenošanu, kuros piedalās Latvijas aizsardzības industrija. Divus attīstības projektus vada tieši Latvijas aizsardzības industrijas uzņēmumi: SIA Exonicus projektu "READYMED EUROPE" medicīnas simulācijas sistēmas attīstībai un SIA LMT projektu "VANTAGE" mazās klases bezpilota gaisa sistēmas platformas uzlabota prototipa izstrādei. 2025. gadā Aizsardzības ministrija ir saņēmusi un atbalstījusi vietējās aizsardzības industrijas (uzņēmumu un pētniecības iestāžu) pieteikumus dalībai 11 attīstības un astoņos pētniecības projektos. Kopumā 2025. gada Eiropas Aizsardzības fonda uzsaukumā aizsardzības industrija pretendēja uz Eiropas Komisijas līdzfinansējumu līdz 20,1 miljonom *euro* un nacionālo līdzfinansējumu 4,5 miljonu *euro* apmērā (ko nodrošina Aizsardzības ministrija) attīstības projektu īstenošanai. Salīdzinot ar 2024. gadu, Latvijas aizsardzības industrijas iesaiste Eiropas Aizsardzības fonda attīstības projektu pieteikumu izstrādē augusi par 57%, taču par 27% samazinājusies iesaiste pētniecības projektu pieteikumu izstrādē. Papildus līdzfinansējuma nodrošināšanai projektu īstenošanai Aizsardzības ministrija sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un Autonomo sistēmu kompetences centru organizē arī nepieciešamo testēšanas un atgriezeniskās saites prototipu attīstībai.

Lai veicinātu Latvijas dalību NATO DIANA (Aizsardzības inovāciju akceleratorā Ziemeļatlantijas reģionam), kura mērķis ir veicināt sadarbību starp NATO, akadēmisko vidi un privāto sektoru, lai paātrinātu jaunu tehnoloģiju ieviešanu aizsardzības un drošības nozarē, 2025. gadā tika izveidota pirmā nacionālā pirmsakcelerācijas programma. Programma plānota kā loģisks solis pirms NATO DIANA akcelerācijas programmas un tajā plānots sniegt atbalstu (t.sk. mentoringu un grantus) nacionālajiem jaunuzņēmumiem, kuru tehnoloģiju gatavības līmenis ir sākotnējā stadijā. Uzņēmumiem, kas veiksmīgi startēs pirmsakcelerācijas programmā, tiks attīstīta un nostiprināta pieredze un gatavība dalībai starptautiskos formātos, tostarp NATO DIANA akcelerācijas programmā. Nacionālās pirmsakcelerācijas programmas ieviešana tiks uzsākta 2026. gada otrajā/trešajā ceturksnī. Tās īstenošanai Aizsardzības ministrija ik gadu paredzējusi līdzfinansējumu 226 044 euro apmērā. 2025. gadā tika aktivizēts nacionālais NATO DIANA akceleratora SIA "UniLab Defence", tā uzdevums būs nodrošināt gan pirmsakcelerācijas, gan akcelerācijas atbalstu. 2025. gadā pirmo reizi NATO DIANA inovāciju programmas atbalstu saņēma Latvijas jaunuzņēmums "Deep Space Energy". Uzņēmums startēja kategorijā "Noturīgas darbības kosmosā". Uzņēmumiem, kas saņem NATO DIANA atbalstu, tiek nodrošināts grants 100 000 eiro apmērā. To ir iespējams palielināt līdz 300 000 eiro, turpinot veiksmīgu darbību akceleratorā. Uzņēmumiem ir pieejama arī mentoringa programma un piekļuve vairāk nekā 200 testēšanas centriem Eiropā un Ziemeļamerikā.

2025. gadā Rīgas Stradiņa Universitāte kļuva par pirmo NATO DIANA testa centru Latvijā, kas darbojas ārpus militārajām bāzēm. Šis statuss sniedz iespēju inovāciju izstrādātājiem, jaunuzņēmumiem un pētniekiem izmantot Rīgas Stradiņa Universitātes akadēmisko, pētniecisko un tehnoloģisko infrastruktūru jaunu, aizsardzības nozarei būtisku risinājumu izstrādei, testēšanai un validācijai. Plašākās iespējas tehnoloģiju radīšanai un pārbaudīšanai tiks piedāvātas Rīgas Stradiņa Universitātes Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrā, kas ir viens no modernākajiem simulāciju centriem Ziemeļeiropā.

Būdamā NATO Zinātnes un tehnoloģiju organizācijas Lietišķo transportlīdzekļu tehnoloģiju paneļa dalībniece, 2025. gadā Aizsardzības ministrija organizēja 56. Lietišķo transportlīdzekļu tehnoloģiju paneļa sanākumi Rīgā, pulcējot vairāk nekā 500 zinātnieku un ekspertu no NATO dalībvalstīm, lai attīstītu zināšanas par sauszemes, jūras un gaisa platformām, kas spēj darboties sarežģītos apstākļos.

2025. gadā Latvija turpināja dalību NATO Inovāciju fondā, kas ir riska kapitāla fonds, kurš atbalsta dziļo tehnoloģiju aizsardzības un drošības nozares jaunuzņēmumus. Fonds ir unikāls ar to, ka tam ir jāspēj līdzsvarot investīcijas trīs virzienos – aizsardzības spēju ieviešanas, ekosistēmas attīstības un peļņas. Fonds nodrošina to, ka tehnoloģiju uzņēmumi nepiesaista riskantas investīcijas. 2025. gada Latvija piedalījās vairākās fonda sēdēs tiešsaistē, kuru laikā tika ievēlēts jaunais fonda partneris, apstiprināta privātuma politika un gūts priekšstats par potenciālajām inovāciju ekosistēmas pilnveides iespējām.

Aizsardzības ministrija turpināja atbalstīt vietējās aizsardzības industrijas dalību dažādos NATO aktivitāšu formātos, piemēram, daudzdomēnu savietojamības mācībās (Coalition Warrior Interoperability Exercise jeb CWIX) u.c. Aizsardzības ministrijas atbalsts tika sniegts arī ikgadējam jaunākās paaudzes sakaru tehnoloģiju forumam "Techritory", kurš 2025. gada oktobrī norisinājās Rīgā. Forumā tika pārstāvēti vietējās aizsardzības industrijas uzņēmumi un īstenota grāmatas "Cybersecurity in Latvia" atklāšana.

2025. gada 28. oktobrī Rīgā notika Dānijas-Latvijas Aizsardzības industrijas dienas un 2025. gada 12. – 13. novembrī Rīgā notika Vācijas-Latvijas Aizsardzības industrijas dienas. Abu pasākumu mērķis bija stiprināt abu valstu aizsardzības industrijas un nozares sadarbību, iepazīstināt ar aktualitātēm. Pasākumu rīkoja SIA "Valsts aizsardzības korporācija" sadarbībā ar katras valsts vēstniecībām un Aizsardzības ministrijām, kā arī Dānijas tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, iesaistot un sadarbojoties ar Latvijas industrijas pārstāvjiem. Savukārt 2025. gada 9.-12. septembrī Drošības un aizsardzības industriju federācija sadarbībā ar Aizsardzības ministriju organizēja Latvijas aizsardzības industrijas pārstāvniecību starptautiskajā izstādē "DSEI 2025".

2025. gada 5. decembrī norisinājās tiešsaistes seminārs "Ceļa karte sadarbībai un atbalsta iespējām aizsardzības industrijā", piedaloties pārstāvjiem no Aizsardzības ministrijas, Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūras, *UniLab Defence*, Ekonomikas ministrijas, *Altum* un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras. Semināra dalībnieki ieguva praktisku ieskatu par to, kā izmantot valsts un ES instrumentus aizsardzības inovāciju attīstībai. Aizsardzības ministrijas mājaslapā ir pieejams gan videoieraksts no semināra, gan arī prezentācija ar aktuālo informāciju.

Valstiskuma pamatu pasniegšana Latvijas skolās

Valsts aizsardzības mācība Latvijas vidējās izglītības iestādēs kā obligāts mācību priekšmets tika ieviests kopš 2024. gada 1. septembra. 2025./2026. mācību gadā Valsts aizsardzības mācība tiek veiksmīgi īstenota 271 vidējās izglītības iestādē,

aptverot gandrīz 18 000 vidējās izglītības audzēkņu pirmajā mācību gadā un nedaudz vairāk par 16 000 izglītojamo otrajā mācību gadā, savukārt vairāk nekā 9000 jaunieši ir iesaistījušies Jaunsardzes centra kustībā “Jaunsardze”.

Valsts aizsardzības mācība atbalsta Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. – 2027. gadam rīcības virzienu “Drošība”, paredzot stiprināt cilvēku rīcībspēju apdraudējuma gadījumos, lai iedzīvotāji spētu patstāvīgi identificēt un novērst riskus, izbēgt no nedrošām situācijām, kā arī, lai būtu gatavi uzticēties, paļauties un sadarboties ar atbildīgajiem valsts dienestiem. Lai realizētu šo redzējumu, šāda izpratne un zināšanas ir jāveido jau skolas vecuma posmā. Dalība kustībā “Jaunsardze”, kā arī pēc tam apgūstot Valsts aizsardzības mācību, mācoties vidējās izglītības iestādēs, attīsta un stiprina jauniešos drosmi, iniciatīvu un atbildību pret sevi un līdzcilvēkiem. Līdz ar Valsts aizsardzības mācībā apgūtajām teorētiskajām zināšanām, praktiskās zināšanas tiek papildinātas un nostiprinātas Valsts aizsardzības mācības 23 dienu nometnēs. Papildus pamata militāro prasmju apgūšanai 23 dienu nometnēs, 2025. gada jūlijā tika organizēta pirmā specializēto spēju apgūšanas nometne “Bezpilota gaisa kuģa operators”. Šīs nometnes nav obligātas, bet sniedz iespēju jauniešiem padziļināti apgūt programmā paredzēto mācību vielu un sniedz iespēju jauniešiem attīstīt atsevišķas spējas attiecīgi Nacionālo bruņoto spēku noteiktajai vajadzībai. 2025. gadā pilnu Valsts aizsardzības mācības kursu (divi mācību gadi ar Valsts aizsardzības mācības priekšmetu skolas programmā un pilns 23 dienu Valsts aizsardzības mācības nometnes kurss) apguva 117 izglītojamie un specializēto “Bezpilota gaisa kuģa operators” nometni pabeidza 28 izglītojamie. Kopējais skaits izglītojamo, kuri ir apguvuši Valsts aizsardzības mācības pilno kursu kopš pirmās nometnes 2019. gadā, ir sasniedzis 423.

Papildus Valsts aizsardzības mācības apgūšanai jauniešiem ir iespēja iestāties Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālajā vidusskolā, kas ir vidējās izglītības iestāde ar militāru ievirzi. No 2026./2027. mācību gada būs iespēja iestāties jau divās vidusskolās: Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālajai vidusskolai pievienosies otra skola – Ģenerāļa Pētera Radziņa profesionālā vidusskola Latgalē. Jaunās skolas atrašanās vieta simbolizēs ieguldījumu patriotiskās audzināšanas sekmēšanā arī Latvijas Austrumu reģionā.

Profesionālajās vidusskolās ar militāru ievirzi papildus vispārizglītojošajiem mācību priekšmetiem jauniešiem ir iespēja pilnveidot fizisko sagatavotību un līdera prasmju attīstīšanu. Skolu mērķis ir veidot inteligentu, godprātīgu, psiholoģiski noturīgu un atbildīgu jauno paaudzi ar labi attīstītām fiziskajām un militārajām spējām. 2024./2025. mācību gadā Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas pirmajā izlaidumā absolvēja 19 izglītojamie. No absolventiem 5 pieteicās profesionālajam dienestam Nacionālajos bruņotajos spēkos un 14 izvēlējās turpināt dienestu dažādās Zemessardzes vienībās Katrs izglītojamais, kurš ir bijis daļa no Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas, nes zināšanas, ar kurām tiek stiprināta Latvijas sabiedrība. Neatkarībā no tā vai audzēknis izvēlas savu nākotni turpināt militārās jomas profesijā vai realizēt savas attīstītās līdera spējas citā darba laukā, jaunielis apzinās savas valsts drošības un demokrātijas vērtību. 2025./2026. mācību gadā Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskolā mācās 110 izglītojamie.

Valsts aizsardzības dienesta darbība

Valsts aizsardzības dienests ir veidots kā daļa no visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas. Tas sniedz iespēju pilsoņiem iegūt zināšanas un sapratni par valsts aizsardzību, uzlabot individuālās rīcībspējas, kā arī piedalīties valsts aizsardzības stiprināšanā. Valsts aizsardzības dienesta likums nosaka pienākumu dienēt valsts aizsardzības dienestā katram Latvijas pilsonim – vīrietim – viena gada laikā pēc 18 gadu

vecuma sasniegšanas vai, ja pilsonis turpina iegūt izglītību pamata vai vidējās izglītības pakāpē, – viena gada laikā pēc izglītības iestādes absolvēšanas, bet ne vēlāk kā līdz 24 gadu vecumam. Vienlaikus noteikts, ka valsts aizsardzības dienestam brīvprātīgi var pieteikties Latvijas pilsoņi – vīrieši un sievietes no 18 gadiem līdz 27 gadu vecuma sasniegšanai.

Valsts aizsardzības dienesta likumā ir noteikts, ka karavīriem, kuri brīvprātīgi pieteikušies dienestam un pēc tā atvaļināti rezervē, valsts augstskolās un koledžās tiek nodrošinātas valsts apmaksātas studijas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmā, pirmā cikla augstākās izglītības programmā un otrā cikla augstākās izglītības programmā, kura īstenojama pēc vidējās izglītības ieguves, ja karavīrs atbilst augstskolas un studiju programmas uzņemšanas prasībām. Lai risinātu jautājumus saistībā ar reflektantu, kuri pabeiguši valsts aizsardzības dienestu, atvaļinoties rezervē, uzņemšanu augstākās izglītības programmās, sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju 2025. gadā tika veikti grozījumi 2006. gada 10. oktobra Ministru kabineta noteikumos Nr. 846 “Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās un valsts atbalstu pilsoņiem, kas brīvprātīgi pieteikušies valsts aizsardzības dienestā un pabeiguši to”. Ar grozījumiem noteikts, ka gadījumos, kad valsts augstskola vai koledža uzņemšanai studiju programmās ir noteikusi papildu prasības, kas paredz arī iestājpārbaudījumu kārtošānu, tā nodrošina reflektantam, kas studijām ir pieteicies pirms valsts aizsardzības dienesta pildīšanas vai tā izpildes laikā, iespēju kārtot iestājpārbaudījumus ārpus augstskolas vai koledžas noteiktā iestājpārbaudījumu kārtošānas grafika un saglabā tiesības uz studiju vietu pēc dienesta termiņa beigām un atvaļināšanas rezervē.

Vienlaikus sadarbībā ar diasporas pārstāvjiem turpinās darbs pie Valsts aizsardzības dienesta likuma pārejas noteikumu īstenošanas, kas paredz, ka līdz 2027. gadam dienestā netiks iesaukti pilsoņi, kuri pastāvīgi dzīvo ārvalstīs un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par to ir informējuši Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi. 2025. gadā tika īstenotas arī darbības, lai sekmētu ārvalstīs dzīvojošo latviešu informētību par valsts aizsardzības dienestu, organizējot un piedaloties dažāda veida diasporai vēltos pasākumos, kā piemēram diasporas bērnu nometnes Latvijā un ārvalstīs, Eiropas latviešu apvienības un Pasaules brīvo latviešu apvienības pārstāvju tikšanās ar valsts aizsardzības dienesta karavīriem Lielvārdē un Alūksnē, tiešsaistes semināra rīkošana Latvijas diasporas pārstāvjiem par valsts aizsardzības dienestu un citi.

2025. gadā pilsoņiem tika piedāvātas divas jaunas valsts aizsardzības dienesta izpildes vietas – Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljonā Alūksnē un Zemessardzes 36. kaujas atbalsta bataljonā Lūznavā. 2026. gadā valsts aizsardzības dienestu paredzēts īstenot vēl divās jaunās dienesta izpildes vietās – Zemessardzes 4. Kurzemes brigādē militārajā bāzē “Mežaine” un Militārajā policijā Ādažu militārajā bāzē.

2025. gada jūnijā dienestu noslēdza 426 karavīri, kas dienestu Sauszemes spēku Mehanizētajā kājnieku brigādē uzsāka 2024. gada 19. jūlijā. Vienlaikus 2025. gadā tika uzsākti divi valsts aizsardzības dienesta iesaukumi. 2025. gada janvāra iesaukums, ko veidoja 207 brīvprātīgie, 11 mēnešu dienestu Nacionālo bruņoto spēku Štāba bataljonā Rīgā, Gaisa spēku Pretgaisa aizsardzības divizionā Lielvārdē, Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljonā Alūksnē uzsāka 2025. gada 15. janvārī un noslēdza 2025. gada decembrī. 2025. gada janvāra iesaukumā 34 pilsoņi uzsāka 5 gadu dienestu Zemessardzē. 2025. gada 19. jūlijā 11 mēnešu valsts aizsardzības dienesta gaitas Sauszemes spēku Mehanizētajā kājnieku brigādē, Gaisa spēkos, Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljonā un Zemessardzes 36. kaujas atbalsta bataljonā uzsāka 742

pilsoņi, no tiem 176 tika iesaukti obligātā kārtā. Dienestu plānots noslēgt 2026. gada jūnijā.

2025. gadā tika organizēta pieteikšanās diviem 2026. gada iesaukumiem, kuros kopumā plānots iesaukt 1580 pilsoņus. No 2025. gada 25. augusta līdz 12. septembrim norisinājās brīvprātīgā pieteikšanās 2026. gada janvāra iesaukuma 11 mēnešu dienestam, 5 gadu dienestam Zemessardzē un augstskolu un koledžu studentiem paredzētā rezerves virsnieka programmai. Kopumā dienestam pieteicās 297 pilsoņi, no tiem dienestu uzsāka 155 karavīri. No 2025. gada 3. novembra līdz 2026. gada 14. janvārim norisinājās brīvprātīgā pieteikšanās 2026. gada jūlija iesaukuma 11 mēnešu dienestam un 5 gadu dienestam Zemessardzē. Kopumā dienestam brīvprātīgi pieteicās 1560 pilsoņi. Ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, ka daļa no iesaucamajiem nav derīgi dienestam veselības stāvokļa dēļ, tika rīkota trūkstošo iesaucamo atlase pēc nejaušības principa, atlasot 400 pilsoņus. 2026. gada jūlijā 11 mēnešu dienestā plānots iesaukt 1470 karavīrus, savukārt 5 gadu Zemessardzes dienestā ir iespēja dienēt līdz 600 pilsoņiem.

Iekšlietu ministrija sadarbībā ar tās padotības iestādēm 2025. gadā turpināja darbu pie valsts aizsardzības dienesta ieviešanas iekšlietu resora iestādēs iespējamības izvērtēšanas, izstrādājot sākotnējo informatīvā ziņojuma "Par Valsts aizsardzības dienesta ieviešana iekšlietu resorā" projektu (25-TA-1482).

Kiberdrošības attīstīšana

Arvien lielākā loma tiek piešķirta kiberdrošībai kā visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas elementam, vērsot īpašu uzmanību sabiedrības izpratnes līmeņa celšanai. 2025. gadā Aizsardzības ministrija mērķtiecīgi turpināja darbu pie visaptveroša, efektīva un sistemātiska kiberdrošības pārvaldības modeļa attīstības. Šī modeļa centrā ir Nacionālais kiberdrošības centrs kā galvenā kompetentā iestāde kiberdrošības jomā, stiprinot valsts spēju savlaicīgi novērst un pārvaldīt kiberdraudus. Centrs darbojas kā vienotais kontaktpunkts kiberdrošības jautājumos, veic nacionālo kiberdrošības prasību ieviešanas pārraudzību, kā arī izstrādā nacionālās kiberdrošības rīcībpolitikas iniciatīvas.

2025. gada ietvaros tika turpināts aktīvs darbs pie normatīvā regulējuma pilnveides. 2025. gada 18. martā tika pieņemti Ministru Kabineta noteikumi Nr. 158 "Noteikumi par centralizētu aizsardzību pret pakalpojumatteices kiberuzbrukumiem", savukārt 25. jūnijā – Ministru kabineta noteikumi Nr. 397 "Minimālās kiberdrošības prasības", kuru mērķis ir uzlabot kiberdrošību Latvijā, ieviešot mūsdienīgu un strukturētu kiberdrošības regulējumu, kā arī sekmējot būtisko pakalpojumu sniedzēju un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kritiskās infrastruktūras noturību pret kiberdrošības apdraudējumiem.

Lai nodrošinātu normatīvā regulējuma veiksmīgu ieviešanu un atbalstītu prasību ieviešanu, Nacionālais kiberdrošības centrs īsteno uzraudzības funkcijas, tostarp uzrauga, kā būtisko pakalpojumu un svarīgo pakalpojumu sniedzēji izpilda tiem Nacionālās kiberdrošības likumā noteiktos pienākumus. Pārskata periodā pakāpeniski tika saņemti Nacionālās kiberdrošības likuma subjektu pašidentifikācijas paziņojumi par atbilstību likuma subjekta statusam, un aprīlī Eiropas Komisijai tika iesniegts pirmais ziņojums par Digitālās drošības komitejas apstiprināto Nacionālās kiberdrošības likuma subjektu sarakstu. Paralēli tika apkopota sākotnējā statistika par normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi noteiktajos termiņos. Apkopotie dati liecina, ka lielākā daļa Nacionālās kiberdrošības likuma subjektu ir iecēlušī kiberdrošības pārvaldnieku, iesnieguši attiecīgo informāciju un sagatavojuši pašvērtējuma ziņojumus, tādējādi uzsākot sistemātisku kiberdrošības prasību ieviešanu savās organizācijās.

Rūpējoties par Latvijas kibertelpas drošību, 2025. gadā Aizsardzības ministrija un CERT.LV turpināja nodrošināt centralizētus, valsts finansētus pakalpojumus kibernetotības stiprināšanai un kiberaizsardzības nodrošināšanai valsts pārvaldē. Tie ietver centralizētu aizsardzību pret pakalpojumatteices (DDoS) kiberuzbrukumiem, vienotā valsts interneta plūsmu apmaiņas punkta (GLV-IX) pakalpojumu, CERT.LV agrās brīdināšanas sensoru uzturēšanu un attīstību, DNS uguns mūra darbību, CERT.LV veiktos ielaušanās un pikšķerēšanas testus, kā arī CERT.LV Drošības operāciju centra pakalpojumu nodrošināšanu valsts nozīmes datu centriem un iestāžu korporatīvajiem tīkliem.

Vienlaikus ir turpināta mērķtiecīga sadarbība ar partneriem, īstenojot kopīgas mācības, draudu medību operācijas, kā arī informācijas un pieredzes, tostarp labās prakses, apmaiņu. Jau divus gadus sadarbībā starp Aizsardzības ministriju, CERT.LV un Kanādas Bruņoto spēku kiberpavēlniecību tika īstenots unikāls draudu medību apmācību kurss, kas apvieno starptautisku pieredzi un zināšanas efektīvai draudu medību īstenošanai, tādējādi stiprinot NATO kibedrošības spējas. 2025. gadā kurss norisinājās divas reizes, kopumā apmācot 66 kibedrošības profesionāļus no dažādām NATO dalībvalstīm.

Lai ilgtermiņā stiprinātu valsts aizsardzības spējas kibertelpā, īpaša uzmanība tiek pievērsta jauno kibedrošības talantu savlaicīgai piesaistei un sagatavošanai. Šajā kontekstā 2025. gadā norisinājās Latvijas kibedrošības izaicinājums – Eiropas kibedrošības izaicinājuma (*European Cybersecurity Challenge*) nacionālā atlase, kas sniedz jauniešiem iespēju jau agrīnā posmā attīstīt un praksē pielietot kibedrošības un kiberaizsardzības zināšanas un prasmes. 2025. gadā Eiropas kibedrošības izaicinājums norisinājās Polijas galvaspilsētā Varšavā, kur Latviju pārstāvēja 10 jauniešu komanda, sasniedzot 23. vietu.

Pārskata periodā īpaša uzmanība tika pievērsta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem kibedrošības jomā, tostarp informatīvo materiālu izstrādei, izglītojošu semināru īstenošanai un zinātniskās darbības veicināšanai. Būtisku rezonansi guva pirmā valsts mēroga sabiedrības informēšanas kampaņa “Ož pēc shēmas”, kas tika īstenota, izmantojot integrētu multikanālu komunikācijas pieeju – interneta vidē, televīzijā, radio un citos informatīvajos kanālos. Kampaņas sasniedzamības rādītāji apliecina tās efektivitāti, sasniedzot 94 % mērķauditorijas jeb vairāk nekā 1,25 miljonus interneta lietotāju.

Zināšanu attīstības un pētniecības jomā sadarbībā ar Aizsardzības ministriju, CERT.LV un Latvijas un ārvalstu ekspertiem tika izdota pirmā akadēmiskā grāmata par kibedrošību Latvijā – “Cybersecurity in Latvia: Forging Resilience amidst Emerging Threats”, kas veicina Latvijas kibedrošības pieredzes starptautisku atpazīstamību.

V. NOZARU NOTURĪBAS VEICINĀŠANA

Īstenojot visaptverošu valsts aizsardzību, sevišķa uzmanība tiek vērsta uz nozaru noturības veicināšanu, vienlaikus nacionālā līmenī ieviešot un nostiprinot NATO septiņas noturības vadlīnijas. Aizsardzības ministrija ciešā sadarbībā ar nozares ministrijām īsteno dažādus pasākumus visaptverošas valsts aizsardzības ietvarā, piemēram, organizējot kopējas krīzes vadības mācības, papildinot kritiskās infrastruktūras kopumu un stiprinot tā darbības nepārtrauktību, t.sk., arī izvērtējot kritiskās infrastruktūras darbības nepārtrauktības plānus, taču arī nozaru ministriju pārvaldībā tiek īstenoti gan individuāli, gan nozaru kopēji pasākumi un risināti aktuālie problēmjautājumi, ieviešot visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas pamatprincipus un pilnveidojot sev nepieciešamos resursus un kapacitāti, kas nepieciešami noturības un darbības nepārtrauktības veicināšanai.

Piemēram, visas ministrijas un atbildīgie dienesti iesaistījās Iekšlietu ministrijas organizētajās Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra (CA OVC) mācībās visaptverošas valsts aizsardzības mācību "Namejs 2025" komandpunkta mācību fāzes ietvaros, kas norisinājās no 2025. gada 30. septembra līdz 8. oktobrim. Mācību laikā tika izspēlēta CA OVC izvēršana 11 darba grupu sastāvā un tika testēta sadarbība ar Nacionālo bruņoto spēku Operacionālo štābu un pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts apdraudējuma pārvarēšanā un civilās aizsardzības pasākumu veikšanā. Mācībās tika izspēlēts Nacionālo bruņoto spēku izstrādātais scenārijs, kura pilnveidošanā tika iesaistīti CA OVC civilie eksperti no dažādām valsts pārvaldes institūcijām. CA OVC izvēršanā piedalījās vairāk nekā 260 deleģēti pārstāvji no visām ministrijām un to padotības iestādēm, vairāk nekā 36 valsts pārvaldes institūcijām, 57 komercsabiedrībām (tostarp 22 valsts komercsabiedrībām), visām 42 pašvaldībām, trīs brīvostu pārvaldēm un 11 nevalstiskā sektora biedrībām, kā arī vairāk nekā 800 dalībnieku no pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijām. Klātienē piedalījās NATO Spēku integrācijas vienības pārstāvji, kā arī tika pieaicināti Igaunijas un Lietuvas Iekšlietu ministriju pārstāvji attālinātai dalībai.

Ekonomikas ministrija 2025. gadā ir sekmīgi turpinājusi īstenot pāreju uz jauno valsts naftas produktu drošības rezervju pārvaldības modeli, kas paredz līdz 2029. gadam nodrošināt naftas produktu drošības rezervju iegādi valsts īpašumā Latvijas teritorijā. Pārvaldības modelis paredz līdz 2028. gada 31. decembrim veikt pakāpenisku drošības rezervju iegādi valsts īpašumā 100% apmērā, katru gadu iegādājoties vismaz 15% no kopējā nepieciešamā drošības rezervju apjoma. Atbilstoši Enerģētikas likuma 72. panta pirmajai daļai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor" (turpmāk - pārvaldītājs Possessor) ir deleģēti Centrālās krājumu uzturēšanas struktūras uzdevumi (kā definēts Padomes Direktīvas 2009/119/EK 2. panta f) punktā). Pārvaldītājs Possessor valsts pārvaldes deleģētā uzdevuma izpildes ietvaros 2025. gadā valsts īpašumā ir iegādājies ~30% no nepieciešamā naftas produktu drošības rezervju apjoma. Tādējādi divos gados no 2024. gada 1. janvāra, kad tika uzsākta pāreja uz jauno pārvaldības modeli, kopumā valsts īpašumā ir iegādāti ~50% no nepieciešamā naftas produktu drošības rezervju apjoma. Ņemot vērā arī iegādātos drošības rezervju pakalpojumus un no 2025. gada 1. jūnija aviācijas nozares uzturētās drošības rezerves, 2025. gadā Latvija ir nodrošinājusi 101 dienu naftas produktu drošības rezerves, kas pārsniedz Eiropas Savienības Padomes Direktīvā 2009/119/EK noteikto pienākumu dalībvalstīm uzturēt 90 dienu jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātās rezerves.

Vienlaikus Ekonomikas ministrija 2025. gadā ir aktualizējusi regulējumu par valsts naftas produktu drošības rezervju veidošanu un uzturēšanu. Lai noteiktu drošības rezervju pakalpojuma maksas apmēru un kārtību jaunā drošības rezervju pārvaldības modeļa īstenošanai, 2025. gada 27. maijā tika izdoti jauni Ministru kabineta noteikumi Nr. 313 "Valsts naftas produktu drošības rezervju veidošanas un uzturēšanas kārtība". Savukārt 2024. gada 14. novembrī stājās spēkā *Nolīgums par starptautisko enerģētikas programmu*, ar kuru apstiprināta Latvijas Republikas iestāšanās Starptautiskajā enerģētikas aģentūrā un kļūšana par Starptautiskās enerģētikas aģentūras dalībvalsti. Iestāšanās mērķis bija stiprināt Latvijas energoapgādes drošību un veicināt efektīvāku pāreju uz tīru enerģiju, izmantot šīs organizācijas sniegtās priekšrocības. 2025. gadā Ekonomikas ministrija nodrošināja regulāru datu sniegšanu par valsts naftas produktu drošības rezervēm, un, ievērojot organizācijas rekomendācijas, aktualizēja vadlīniju dokumentu par iesaistīšanos Starptautiskās enerģētikas aģentūras koordinētu

reaģēšanas pasākumu īstenošanā kopējās kolektīvās drošības mehānisma ietvaros ar mērķi nodrošināt naftas produktu pieejamību tirgū.

Lai izvērtētu nepieciešamību un iespēju veidot valsts rezerves piedevai pie dīzeļdegvielas un sagatavotu priekšlikumus tālākai rīcībai, Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti, izmantojot dažādus informācijas avotus (piemēram, CSDD datus, u.c.) sagatavoja informatīvā ziņojuma projektu "Par dīzeļdegvielas piedevas slāpekļa oksīdu emisijas samazināšanai transportlīdzekļos valsts rezervju nepieciešamību" (projekta ID 25-TA-226), kas izskatīts Ministru kabineta 2025.gada 10.jūnija sēdē (protokols Nr.23, 41.§), nolemjot atbalstīt Ekonomikas ministrijas priekšlikumu neveidot valsts rezerves dīzeļdegvielas piedevai slāpekļa oksīdu emisijas samazināšanai transportlīdzekļos ar dīzeļdzinējiem.

Lai valsts apdraudējuma gadījumā pārvietotos iedzīvotājus nodrošinātu ar pirmās nepieciešamības precēm, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 26. marta noteikumu Nr. 185 "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pirmās nepieciešamības precēm valsts apdraudējuma gadījumā" 3.punktu pārvaldītājam Possessor ir deleģēts valsts pārvaldes uzdevums iedzīvotāju nodrošināšanā ar pirmās nepieciešamības precēm. Pārvaldītājs Possessor valsts pārvaldes deleģētā uzdevuma izpildes ietvaros 2025. gadā īstenoja nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pirmās nepieciešamības preču centrālās noliktavas pakalpojumu. 2025. gadā pārvaldītājs Possessor īstenoja plānotās iepirkumu procedūras un indikatīvi plānots, ka līdz 2026. gada 1. jūlijam visas preces tiks iegādātas. Vienlaikus Ekonomikas ministrija, nodrošinot pārvaldītāja Possessor funkcionālo pārraudzību, 2025. gadā ir identificējusi būtiskus riskus pirmās nepieciešamības preču rezervju krājumu uzturēšanai – Latvijā šobrīd nav atbilstīga reģionālā noliktavu tīkla pirmās nepieciešamības preču uzglabāšanai. Turklāt šobrīd nav pieejams finansējums ne šāda noliktavu tīkla izveidošanai, ne ēku (noliktavu) pielāgošanai vai izbūvei. Lai precizētu kārtību, kādā pārvaldītājs Possessor iegūst datus par iedzīvotāju skaitu un aktualizētu pirmās nepieciešamības preču sarakstu, Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi noteikumu projektu – "Grozījumi Ministru kabineta 2024. gada 26. marta noteikumos Nr. 185 "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pirmās nepieciešamības precēm valsts apdraudējuma gadījumā" (projekta ID 25-TA-535).

Lai nodrošinātu iedzīvotāju nodrošināšanai valsts apdraudējuma gadījumā iegādāto pirmās nepieciešamības preču lietderīgu izmantošanu citu uzdevumu izpildei, Ekonomikas ministrija 2025. gadā izstrādāja un Ministru kabinets apstiprināja attiecīgus grozījumus Mobilizācijas likuma 10.² panta pirmajā un otrajā daļā. Tāpat Ekonomikas ministrija aktīvi iesaistījās konceptuālā ziņojuma "Par valsts materiālo rezervju pārvaldības pilnveidi" izstrādē un virzībā 2025. gadā. Ņemot vērā, ka tiek plānots ieviest centralizētu valsts materiālo rezervju pārvaldības modeli, Ekonomikas ministrija 2025. gadā sagatavoja indikatīvos aprēķinus pārvaldītāja Possessor iesaistei. 2026. gadā Ekonomikas ministrija sadarbībā ar pārvaldītāju Possessor turpinās attīstīt pirmās nepieciešamības preču rezervju pārvaldību un veikt valsts naftas drošības rezervju veidošanu.

Savukārt Ārlietu ministrija arī 2025. gadā 14. maijā organizēja Konsulāro amatpersonu mācības, kuru laikā tika izspēlēta rīcība krīzē fiktīvā trešajā valstī. No 2025. gada 29. līdz 30. aprīlim Varšavā notika Polijas prezidentūras organizētā Eiropas Savienības dalībvalstu un līdzīgi domājošo valstu (Apvienotās Karalistes, Kanādas, ASV, Austrālijas, Jaunzēlandes, Norvēģijas un Islandes) Ārlietu ministriju Krīžu centru vadītāju sanāksme. Sanāksmes laikā tika pārrunāta mākslīgā intelekta loma krīžu vadībā, mediju monitoringā un analizē; rīki un kampaņas, lai sabiedrībā aktualizētu

drošas ceļošanas jautājumus; reģionālie “karstie punkti” – Baltijas jūra, Vidusjūra un ES austrumu robežas. Tāpat sanāksmes dalībniekiem bija iespēja klātienē iepazīties ar Podļaskas pilsētā izvietoto Polijas robežsardzes Monitoringa centra darbu un apmeklēt Krinkas pilsētu, kas robežojas ar Baltkrieviju un kur uzstādīts žogs, kas būtiski uzlabo robežas apsardzībā iesaistīto institūciju reaģēšanas un novēršanas spējas.

Iekšlietu ministrijas pārvaldībā 2025. gadā tika izstrādāti un pieņemti dažādi būtiski grozījumi normatīvajos aktos, stiprinot valsts kopējo drošību un noturību. Piemēram, 2025. gada 18. aprīlī stājās spēkā grozījumi Latvijas Republikas Valsts robežas likumā, kas paredz īpašu kārtību speciālās caurlaides izsniegšanai noteiktu trešo valstu pilsoņiem, savukārt 2025. gada 28. jūnijā stājās spēkā grozījumi Nacionālās drošības likumā, kas nodrošina gan Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu 2022/2557 par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu pārņemšanu³, lai stiprinātu kritiskās infrastruktūras noturību, gan arī piekļuves ierobežošanu kritiskās infrastruktūras funkcionēšanai nozīmīgai informācijai un tehnoloģijām personām, kuras tiek atzītas par nelojālām Latvijai. Tāpat 2025. gada 3. jūlijā stājās spēkā Iekšlietu ministrijas izstrādātie grozījumi Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā, kas paredz un nostiprina likumdošanā patvertnes jēdzienu, nosaka obligātu patvertņu izbūvi atsevišķām ēku grupām, kā arī nosaka regulējumu patvertņu izveidošanai, pielāgošanai un izmantošanai militāra konflikta, kara vai katastrofas gadījumā, savukārt 2025. gada 21. oktobrī Ministra kabinets pieņēma grozījumus Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra noteikumos Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam”, lai nodrošinātu kvalitatīvāku un pilnvērtīgāku civilās aizsardzības apmācību augstākās izglītības iestādēs, civilās aizsardzības kursa apjomu palielinot uz diviem kredītpunktiem, kas nozīmē 50–60 stundu studiju darba apjomu. Šāda pieeja ļaus nodrošināt studentiem ne tikai nepieciešamās teorētiskās zināšanas, bet arī praktiskās iemaņas rīcībai ārkārtas situācijās. 2025. gada 3. decembrī Saeima pieņēma Valsts aizsardzības un drošības fonda likumu, kas stājās spēkā 2026. gada 1. janvārī. Jaunais likums kalpos kā instruments papildu finanšu līdzekļu piesaistei un mērķtiecīgai izmantošanai valsts drošības stiprināšanai, fonda līdzekļus varēs izmantot Nacionālo bruņoto spēku attīstībai atbilstoši NATO attīstības mērķiem, kā arī, lai stiprinātu aizsardzības industriju un atbalstītu militāras nozīmes un divējāda lietojuma aizsardzības jomas projektus, attīstītu civilo aizsardzību, krīzes vadības sistēmu, stiprinātu valsts iekšējo un ārējo drošību, kiberdrošību un valsts robežas drošību.

Stiprinot starptautisko un reģionālo sadarbību, 2025. gada 22. maijā Briselē Latvijas, Beļģijas, Igaunijas, Somijas, Lietuvas, Luksemburgas, Nīderlandes un Zviedrijas iekšlietu ministri parakstīja kopēju apņemšanos par tūlītēju nepieciešamību stiprināt civilās aizsardzības sagatavotību un noturību. Parakstītā apņemšanās paredz horizontālu krīžu pārvaldības uzlabošanu starp noturības koalīcijas valstīm – tiks veicināta informācijas apmaiņa, stiprinātas izlūkošanas analīzes spējas un ārkārtas reaģēšanas koordinācija. Tāpat paredzēta kritiskās infrastruktūras, tostarp kritisko vienību, sakaru, zemūdens infrastruktūras un kiberdrošības aizsardzības stiprināšana, kā arī valstu materiālo rezervju koordinēta un stratēģiska nodrošināšana, lai krīzes situācijā valstis varētu palīdzēt viena otrai. 2025. gada 13. jūnijā Luksemburgā Latvijas, Igaunijas un Lietuvas iekšlietu ministri parakstīja Saprāšanās memorandu par reģionālo sadarbību civilajā aizsardzībā. Memoranda mērķis ir veicināt reģionālo

³ Direktīva pieejama: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj?locale=lv>

sadarbību iekšējās un pārrobežu masveida evakuācijas pārvaldībā, veicinot kopīgu masveida evakuācijas plānošanu un informācijas apmaiņu. Vienlaikus 2025. gadā Iekšlietu ministrija sadarbībā ar Dāniju, Igauniju, Somiju, Vāciju, Islandi, Lietuvu, Norvēģiju, Poliju un Zviedriju izstrādāja Saprašanās memoranda projektu par sadarbību civiliedzīvotāju aizsardzības jomā ar mērķi sadarboties jautājumos par cilvēku nekontrolētu pārvietošanos un pārrobežu evakuāciju, kas tika parakstīts Zviedrijā 2026. gada 11. janvārī.

2025. gadā Iekšlietu ministrija un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests turpināja darbu pie patvertņu ieviešanas procesa. Piemēram, 2025. gadā tika sagatavotas "Vadlīnijas (rekomendācijas) par minimālajām prasībām III kategorijas patvertnes ierīkošanai". Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta turpina uzturēt datu bāzi (sarakstu) ar valsts un pašvaldību īpašumā esošajām III kategorijas patvertnēm, kuras tika apsekotas 2024. gadā. Patvertnes ierīkošanai atbilst 407 objekti, daļēji atbilst – 1285, neatbilst – 1748. Izmitināšanas kapacitāte aptuveni 546 936 cilvēki. 2025. gada 3. jūnijā spēkā stājās Iekšlietu ministrijas sagatavotais Ministru kabineta 2025. gada 3. jūnija rīkojums Nr. 316 "Par civilās aizsardzības mērķiem pielāgojamajiem un aprīkojamajiem objektiem (patvertnēm)", kas noteic valsts un pašvaldību objektus finansējuma saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda III kategorijas patvertņu ierīkošanai, kā arī citi normatīvie akti, kas ir saistīti ar ārvalstu finansējuma programmu patvertņu izveidei publiskā īpašuma objektos un ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam finansējuma piešķiršanu patvertņu pielāgošanai un aprīkošanai civilās aizsardzības mērķiem. Savukārt lietotnē "112 Latvija" 2025. gadā tika ieviesta jauna funkcionalitāte – iespēja apskatīt, kur atrodas tuvākās pieejamās patvertnes. Lietotnes lietotājs kartē var redzēt savai atrašanās vietai vistuvāk izvietotās patvertnes, kā arī citas Latvijā esošās patvertnes, un iegūt pamatinformāciju par tām. Lietotnes sadaļā "Patvertnes" ir iestrādāts informatīvs logs, kas ļauj iedzīvotājam uzzināt, vai viņam drošā attālumā ir izvietota patvertne vai nav, kā arī saņemt ieteikumus, kā apdraudējuma situācijā rīkoties, ja viņš atrodas iekštelpās vai ārpus telpām. Papildus lietotnē ir izveidota funkcija, kas palīdz tās lietotājam atvērt tālrunī esošo navigācijas sistēmu, ar kuras palīdzību iedzīvotājs var nokļūt attiecīgajā patvertnē. Ņemot vērā, ka apdraudējuma laikā var tikt traucēti sakari, lietotnē ir nodrošināts tas, ka informācija par patvertnēm tiks uzrādīta arī gadījumos, kad tālrunim nebūs pieejams interneta savienojums.

No 2025. gada 1. jūlija Latvijā ir ieviesta šūnu apraide – efektīvs un mūsdienīgs risinājums sabiedrības brīdināšanai ārkārtas situācijās. Šūnu apraide papildina jau esošos informēšanas kanālus un turpmāk kalpos kā viens no agrīnās brīdināšanas instrumentiem. Šūnu apraides paziņojumi tiek izmantoti, lai nekavējoties brīdinātu konkrētā teritorijā esošos iedzīvotājus par potenciāliem apdraudējumiem, piemēram: bīstamiem laika apstākļiem, plūdiem, ķīmisku vielu noplūdēm, bīstamām personām, pazudušiem bērniem u.c. gadījumiem. 2026. gadā tiks turpināti šūnu apraides darbības pilnveidošanas pasākumi (plānots pārskatīt normatīvos aktus, izstrādāt LV-ALERT ziņojumu sagataves par apdraudējumiem, atjaunot vienošanos par šūnu apraides aktivizēšanu, risināt tehniskas problēmas u.c.), kā arī paralēli plānots turpināt attīstīt trauksmes sirēnu tīklu un to vadības programmatūru. No 2025. gada 12. novembra līdz 3. decembrim tika īstenota kampaņa "Šūnu apraide – esi informēts un rīkojies!". Kampaņas ietvaros ar dažādu informatīvo materiālu palīdzību plašsaziņas līdzekļos, sociālo mediju platformās un pilsētvidē iedzīvotāji tika informēti par to, kas ir šūnu apraide, kuros gadījumos tā var tikt aktivizēta, kāda veida paziņojumus iedzīvotāji var saņemt u.tml. Papildus veikta arī lietotnes "112 Latvija" un tīmekļvietnes www.112.lv funkcionalitātes uzlabošana, panākot, ka šūnu apraides sistēmā ievietotais paziņojums

tiek uzrādīts tīmekļvietnē, bet lietotnē pie izvēlnes “Aktualitātes” tiek parādīta pazīme, ka ir pieejama jauna informācija.

Stiprinot Austrumu pierobežu, 2025. gada 29. decembrī tika pabeigta 280 km gara žoga izbūve uz Latvijas–krievijas robežas. Turpinās tehnoloģiskās infrastruktūras izbūve (videonovērošana, sensori, sakari) visā robežas garumā, kuru atbilstoši Ministru kabineta pieņemtajiem lēmumiem plānots pabeigt līdz 2026. gada beigām. Ar 2025. gada 11. oktobrī spēkā stājušos Pretmobilitātes infrastruktūras izveides likumu tiks nodrošināta pretmobilitātes infrastruktūras izbūve valsts robežas joslā un pierobežas joslā. Vienlaikus 2025. gada 14. janvārī Ministru kabinetā apstiprināja rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam, kas paredz 11 jaunu katastrofu pārvaldības centru būvniecību Latvijas Austrumu pierobežas teritorijā (Dagdā, Ilūkstē, Daugavpilī, Līvānos, Viļānos, Alūksnē, Preiļos, Balvos, Krāslavā, Ludzā, Rēzeknē). Dagdas, Ilūkstes, Līvānu, Viļānu un Daugavpils katastrofu pārvaldības centri ir nodoti lietotājiem, savukārt 2026. gadā tiks pabeigti būvdarbi un ekspluatācijā nodoti 8 centri Alūksnē, Talsos, Tukumā, Bolderājā, Dzintaros, Kuldīgā, Preiļos un Siguldā.

Attiecībā uz materiāltehniskā nodrošinājuma stiprināšanu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta īstenotā Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda Tematiskā mehānisma Ārkārtas palīdzības finanšu instrumenta projekta ietvaros tika iegādāti izmitināšanai paredzētie materiāltehniskie resursi, kas paredzēti gatavības pasākumu īstenošanai katastrofas un citu apdraudējumu situācijās, piemēram, ēku un būvju sagrūvuma vai to draudu gadījumā, ugunsgrēku gadījumā, bēgļu uzņemšanai, citos apdraudējumos, kuros nepieciešama iedzīvotāju evakuācija un pagaidu izmitināšanas atbalsts. 2025. gadā attiecīgie resursi (kopā 13 140 saliekamās gultas, 13 170 matračī, 13 070 spilveni, 148 saliekamie moduļu konteineri) tika nodoti pašvaldībām bez atlīdzības. 2025. gadā turpinājās Valsts robežsardzes transporta parka modernizācija, kā arī tika papildināts materiāltehniskais nodrošinājums (piegādāti jauni termovizori, nakts redzamības ierīces, bezpilota gaisa kuģi). 2025. gadā tika organizētas valsts materiālo rezervju iegādes iekšlietu nozares vajadzībām (apgērba komplekti dekontaminācijai, apgaismošanas komplekti, lielpabarīta apsildāmās teltis, vieglie ķīmiskās aizsardzības kostīmi, resursi CBRN aizsardzībai u.c. resursi) 297 264 *euro* vērtībā, stiprinot atbildīgo institūciju gatavību katastrofu, militāra vai citu apdraudējumu gadījumos.

Arī iekšlietu resors 2025. gadā īpašu uzmanību ir veltījis dažādu apdraudējuma pārvarēšanas mācību īstenošanā. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests īstenoja 15 pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības par riska novērtēšanas rekomendācijām un aktualitātēm civilās aizsardzības jomā. Tāpat Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests 18.-22. augustā sadarbībā ar iesaistītajām valsts un pašvaldību institūcijām, operatīvajiem dienestiem, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, nevalstiskajām organizācijām un brīvprātīgajiem organizēja valsts līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības “RADEX 2025”, lai pārbaudītu dienestu un institūciju gatavību un savstarpējo sadarbību ārkārtas situācijās, pilnveidotu katastrofu pārvaldības pasākumus, kā arī praktiski pārbaudītu rīcības algoritmus liela mēroga apdraudējuma gadījumos. Mācību laikā tiks izspēlēti pieci apdraudējumu scenāriji, kas saistīti ar ķīmisko, bioloģisko, radioaktīvu vielu un bīstamas ķīmiskās vielas noplūdes likvidēšanu, kā arī sprādziena seku novēršanu. Mācībās piedalījās 29 valsts un pašvaldību iestādes, nevalstiskās organizācijas un komersanti, un dalībnieku skaits sasniedza aptuveni 700 cilvēku. Kopumā mācības tika atzinīgi novērtētas no iesaistīto dalībnieku puses, jo tās nodrošināja iespēju pilnveidot sadarbību starp dažādu nozaru institūcijām, organizācijām, dienestiem kā arī uzlabot

zināšanas un prasmes reaģēšanā uz liela mēroga un dažāda rakstura notikumiem. Vienlaikus no 2025. gada 9. līdz 12. septembrim sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām tika nodrošināta dalība ES civilās aizsardzības mehānisma praktiskajās lauka mācībās “LAT EU MODEX 2025”, kuru laikā tika izspēlēti ķīmiskā, bioloģiskā, radiācijas un kodolnegadījuma (CBRN) apdraudējuma scenāriji. Mācībās piedalījās specializētās CBRN komandas no 4 valstīm (Austrijas, Čehijas, Moldovas, Grieķijas) un starptautiskie partneri mācību koordinēšanai, kopā gandrīz 200 cilvēki. Savukārt no Latvijas puses mācību plānošanā un īstenošanā piedalījās gandrīz 500 cilvēku no 25 iestādēm un organizācijām. Šāda mēroga civilās aizsardzības mācības Latvijā notika pirmo reizi kopš 2016. gada. 2025. gada 23. septembrī, turpinot stiprināt Latvijas pretterorisma sistēmu, Valsts drošības dienests Daugavpilī organizēja nacionāla līmeņa pretterorisma mācības ar pilnu spēku izvēršanos – “Dinaburg 2025”. Mācību laikā vairāk nekā 500 dalībnieku no atbildīgajiem dienestiem realitātei iespējami pietuvinātos apstākļos pārbaudīja savu reaģēšanas gatavību un savstarpējo sadarbību teroristu uzbrukuma un ķīlnieku krīzes gadījumā. Savukārt Valsts robežsardze 2025. gadā aktīvi piedalījās dažādās Nacionālo bruņoto spēku rīkotajās apmācībās visaptverošas valsts aizsardzības jomā (kaujā cietušo aprūpes un karavīra glābēja apmācībās, spridzināšanas apmācībās, kuģu abordāžas apmācībās, meklēšanas un glābšanas operāciju koordinatora apmācībās u.c.).

2025. gadā tika īstenotas arī dažādas sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitātes, piemēram, izglītojot sabiedrību par pareizu rīcību dažādās apdraudējuma situācijās, tostarp informējot par iespēju iegūt plašāku klāstu ar drošības padomiem tīmekļvietnē www.112.lv. Iekšlietu ministrija un padotības iestādes ir nodrošinājušas dalību dažādos ar drošību saistītos pasākumos, lai izglītotu par gatavību dažādām krīzes situācijām. Piemēram, konferencē “Baltic Security Conference”, slēgtajā seminārā pašvaldībām “Pašvaldības iekšējā drošība – sadarbība ar valsti un privāto sektoru”, Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijas organizētajos semināros, sarunu festivālā “Lampa”, “Meln uz Balta” podkāstā “Kā mēs zinām, ka esam gatavi krīzei?”, u.c.

Vienlaikus Iekšlietu ministrija turpina ciešu sadarbību ar nevalstisko sektoru, jo īpaši ar biedrību “Latvijas Platforma attīstības sadarbībai” un Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federāciju. 3. aprīlī Iekšlietu ministrija sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Latvijas Pilsonisko aliansi rīkoja darba semināru, kurā tika apspriesta nevalstisko organizāciju loma civilās aizsardzības un sabiedrības noturības veidošanā apdraudējuma gadījumā. Savukārt 10. aprīlī Iekšlietu ministrijā ar ES atbalstu un sadarbībā ar Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federāciju notika “Iekšlietu ministrijas Industrijas diena 2025”, kuras mērķis bija rosināt diskusiju par iekšlietu nozarē aktuāliem jautājumiem, kā arī sniegt iespēju uzņēmējiem un mācību iestādēm iepazīstināt iekšlietu nozares iestādes un sabiedrotos ar tehnoloģiju attīstības tendencēm drošības funkciju stiprināšanā, vienlaikus organizējot divas paneldiskusijas. 2025. gadā no 15. līdz 21. septembrim Latvijā pirmo reizi norisinājās Civilās aizsardzības nedēļa, kuras ietvaros norisinājās seminārs “Nevalstisko organizāciju iesaiste civilajā aizsardzībā un sabiedrības noturības stiprināšanā”. Semināru rīkoja Latvijas Pilsoniskās alianses Civilās aizsardzības darba grupa sadarbībā ar Iekšlietu ministriju, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Latvijas Platformu attīstības sadarbībai. Pasākuma ietvaros, 18. septembrī Iekšlietu ministrijā notika arī seminārs pašvaldību pārstāvjiem par civilo aizsardzību, kurā tika pārrunāta pašvaldību un valsts institūciju sadarbība, gatavība mūsdienu izaicinājumiem, kā arī prezentētas Iekšlietu ministrijas izstrādātās vadlīnijas pašvaldībām sabiedrības līdzdalības pilnveidošanai civilās aizsardzības sistēmā.

2025. gadā Valsts kancelejas Inovācijas sprinta konkursa ietvaros ar Iekšlietu ministrijas pieteikumu tika risināts jautājums, kā iesaistīt sabiedrību katastrofu seku likvidēšanā. Pamatojoties uz Valsts kancelejas rīkotajā inovāciju sprinta “Sabiedrības līdzdalības pilnveidošana civilās aizsardzības sistēmā” izveidotās darba grupas priekšlikumiem, Iekšlietu ministrija izstrādāja vadlīnijas pašvaldībām sabiedrības līdzdalības pilnveidošanai civilās aizsardzības sistēmā, kas pieejamas Iekšlietu ministrijas tīmekļvietnē. 2025. gada 29. un 30. augustā Ilūkstē notika praktisko iemaņu pasākums Iekšlietu ministrijas nodarbinātajiem un viņu ģimenes locekļiem “Kā rīkoties ārkārtas un krīzes situācijās?”. Praktisko iemaņu apguves pasākums tika rīkots ar Eiropas Savienības un Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu un tā mērķis bija sniegt zināšanas un prasmes rīcībai ārkārtas un krīzes situācijās, tādējādi veicinot pasākuma dalībnieku psiholoģisko un fizisko noturību.

Vienlaikus 2025. gada ietvaros Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests izstrādāja un izplatīja dažādus informatīvos materiālus, piemēram, par kūlas ugunsgrēku bīstamību, ugunsdrošības prasībām u.c. 2025. gadā Valsts drošības dienests sagatavoja informatīvu video⁴ par ieteicamo rīcību terora akta gadījumā, lai iedzīvotāji būtu informēti un zinātu pareizas rīcības pamatprincipus potenciāla vai notikuša terora akta gadījumā. Video tapis sadarbībā ar Valsts policijas pretterorisma vienību OMEGA un Latvijas Televīziju, piesaistot ES līdzfinansējumu. Savukārt Valsts policija sadarbībā ar citām Iekšlietu ministrijas padotības iestādēm 2025. gadā īstenoja pasākumus, kas vērsti uz kritiskās infrastruktūras objektu noturības spēju paaugstināšanu, tai skaitā noturības stiprināšanu pret bezpilota gaisa kuģu radītajiem apdraudējumiem. Arī 2026. gadā Iekšlietu ministrija un padotības iestādes īsteno un piedalīsies dažādās aktivitātēs, kā arī turpinās komunikāciju sabiedrības informēšanai par aktivitātēm civilās aizsardzības, iekšējās kārtības un valsts drošības jomās, infrastruktūras attīstības projektu īstenošanu un dienestu reaģēšanas spēju stiprināšanu.

Satiksmes ministrijas pārvaldībā ir Visaptverošas valsts aizsardzības valsts sekretāru līmeņa darba grupas divas apakšgrupas – transporta, satiksmes un loģistikas apakšgrupa ar 2025. gadā organizētām trīs sēdēm un sakaru un komunikācijas nodrošinājuma apakšgrupa ar 2025. gadā organizētām trīs sēdēm. Sēžu ietvarā tika plānotas Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra mācības un tajās izspēlējamie incidenti, kā arī tika pārrunāti būtiskākie nozaru jautājumi, kas bija saistīti ar: plānoto atslēgšanos no BRELL loka un sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropas elektroenerģijas sistēmu; nacionālās viesabonēšanas ieviešanas iespējamiem risinājumiem; mobilo sakaru pārklājuma iespējamajiem uzlabojumiem valsts attālākos reģionos, īpaši pierobežā; informāciju par radioelektroniskiem traucējumiem; kritiskās infrastruktūras gatavību plašiem elektroenerģijas pārtraukuma gadījumiem. 2026. gadā Satiksmes ministrija turpinās darbu saistībā ar nozares noturības stiprināšanu atbilstoši aktuālajiem normatīvajiem aktiem kritiskās infrastruktūras jomā.

Ar Finanšu ministrijas 2025. gada 12.maija rīkojumu Nr. 1.1-1/12/147 “Par finanšu pakalpojumu apakšgrupas izveidi” tika aktualizēta finanšu pakalpojumu apakšgrupa atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 22. jūnija (prot. Nr. 33 61. §) rīkojumam Nr. 381 “Par darba grupas izveidi visaptverošas valsts aizsardzības ieviešanas uzraudzībai un koordinācijai”. Finanšu pakalpojumu apakšgrupā ietilpst Finanšu ministrijas, Latvijas Bankas, Ekonomikas ministrijas un Satiksmes ministrijas

---

⁴ Video skatāms: https://www.youtube.com/watch?v=9n7OC2SD_Wc&t=2s

norīkoti eksperti, kā arī Finanšu ministrijas pieaicināti kritisko finanšu pakalpojumu sniedzēju norīkoti pārstāvji.

Finanšu ministrija 2025. gadā, cieši sadarbojoties ar Latvijas Banku, turpināja veicināt finanšu sektora operacionālo noturību, t.sk. īstenojot risinājumus kritisko finanšu pakalpojumu pieejamībai valsts apdraudējuma gadījumā. Proti, atbilstoši Nacionālas drošības likumam un Latvijas Bankas noteikumiem, Latvijas Banka sadarbībā ar kritisko finanšu pakalpojumu sniedzējiem (AS "Swedbank", AS "SEB banka", AS "Citadele banka" un *Luminor Bank AS* Latvijas filiāle), turpināja pilnveidot pasākumus kritisko finanšu pakalpojumu pieejamībai - skaidrās naudas pieejamība nodrošināšanu, t.sk. izmantojot kritisko bankomātu tīklu un bezskaidrās naudas norēķinu nodrošināšanu (ietverot kredīta pārvedumu veikšanu starp kredītiestādēm un Valsts kasi arī tad, ja nav pieejama STEP2 maksājumu sistēma; iespēju norēķināties ar maksājumu kartēm bezsaistē pirmās nepieciešamības preču iegādei, nodrošinot maksājumus līdz 200 euro apmērā gadījumos, kad nav pieejams internets vai karšu infrastruktūra; alternatīvus maksājumu iesniegšanas risinājumus juridiskajām personām, ja ikdienā izmantotās tiešsaistes sistēmas nedarbojas (šī prasība stāsies spēkā no 2026. gada 1. decembra)).

Latvijas Banka sadarbībā ar kritisko finanšu pakalpojumu sniedzējiem ir izveidojusi kritisko bankomātu tīklu visā Latvijas teritorijā, tostarp visās valstspilsētās, kurā ietverti kā minimums 100 bankomāti visā Latvijas teritorijā. Kritisko bankomātu atrašanās vietas ir atrodamas Latvijas Bankas mājas lapā. Vienlaikus kritisko finanšu pakalpojumu sniedzējiem noteiktas papildu prasības skaidrās naudas infrastruktūras noturībai krīzes situācijā. Kritiskajiem bankomātiem jābūt pieejamiem vismaz 14 stundas diennaktī, tajos jābūt pieejamai skaidrai naudai, kā arī šiem bankomātiem jābūt nodrošinātam nepārtrauktam savienojumam ar informācijas sistēmām un stabili elektroapgādei.

Līdz 2025. gada beigām, pārejas perioda ietvaros, tika ieviestas būtiskākās prasības kritisko finanšu pakalpojumu pieejamībai. Bezskaidrās naudas norēķinu jomā tika paplašināta iespēja veikt maksājumus bezsaistē, paplašinot tirgotāju, pie kuriem šādi norēķini pieejami, loku. Skaidrās naudas jomā sadarbībā ar kritisko finanšu pakalpojumu sniedzējiem turpinājās kritisko bankomātu tīkla nepārtrauktas elektroapgādes risinājumu pilnveide.

Ieviešot karšu maksājumus bezsaistē pirmās nepieciešamības preču iegādei, Latvija kļuva par pirmo valsti eirozonā, kas nodrošina šādu iespēju saviem iedzīvotājiem, būtiski uzlabojot sabiedrības spēju funkcionēt krīzes situācijās.

Lai izvērtētu kritisko finanšu pakalpojumu sniedzēju un citu iesaistīto pušu gatavību rīcībai krīzes situācijās, 2025. gadā Latvijas Banka organizēja kritisko finanšu pakalpojumu pieejamības nodrošināšanas testu. Šī testa ietvaros sadarbībā ar kritisko finanšu pakalpojumu sniedzējiem, iesaistītajiem komersantiem, Finanšu ministriju, Aizsardzības ministriju un Valsts kasi tika teorētiski izspēlēti iespējamie krīžu scenāriji. Testā gūtās atziņas tika izmantotas regulējuma pilnveidei un koordinācijas mehānismu stiprināšanai.

Tāpat 2025. gadā Latvijas Banka turpināja īstenot komunikācijas pasākumus, informējot iedzīvotājus par kritiskajiem finanšu pakalpojumiem un rīcību ar naudu krīzes situācijās. Tika arī papildināts informatīvais materiāls "Kas jāzina par naudu krīzes gadījumā", kā arī Latvijas Bankas pārstāvji piedalījās Rīgas domes organizētajos apkaimju civilās aizsardzības semināros, sniedzot skaidrojumus par finanšu pakalpojumu pieejamību krīzes apstākļos un ieteikumus, kā labāk sagatavoties šādām situācijām attiecībā uz naudas līdzekļiem.

Vienlaikus Latvijas Banka 2025. gadā aktīvi piedalījās Baltijas un Ziemeļvalstu reģiona sadarbības pasākumos, kas vērsti uz finanšu sektora operacionālās noturības stiprināšanu, ņemot vērā pārrobežu savstarpējo atkarību un ģeopolitiskos riskus. Šo darbu plānots turpināt arī 2026. gadā, kā arī turpināt dalīšanos ar Latvijas pieredzi kritisko finanšu pakalpojumu nodrošināšanas jomā citās Eiropas valstīs.

Finanšu ministrija 2026. gadā, sadarbojoties Latvijas Banku, turpinās veicināt finanšu sektora operacionālo noturību (t.sk. risinājumus kritisko finanšu pakalpojumu pieejamībai valsts apdraudējuma gadījumā), un Latvijas Banka regulāri turpinās pārbaudīt ieviestos risinājumus, ieviešot papildu alternatīvus maksājumu risinājumus uzņēmumiem un izvērtējot citus pasākumus finanšu sistēmas operacionālās noturības stiprināšanai, ņemot vērā aktuālos riskus un pilnveidoto valsts regulējumu kritiskās infrastruktūras noturības jomā.

2025. gadā Kultūras ministrija īpašu uzmanību vērta kultūras mantojuma aizsardzības stiprināšanai krīzes situācijās. Ar Kultūras ministrijas 2025. gada 18. februāra rīkojumu Nr. 2.5-1-19 tika apstiprināts Plāns kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās, kas ietver šādu pasākumu īstenošanu – normatīvo aktu pilnveidi, lai valsts atzītu kultūras vērtību īpašniekiem un valdītājiem noteiktu atbildību par to īpašumā esošo vērtību gatavības krīzēm plānošanu, pasākumu veikšanu, lai nodrošinātu kultūras mantojuma aizsardzībai krīzes situācijās nepieciešamo datu sagatavošanu, uzkrāšanu un drošību, metodisko materiālu pieejamību, kultūras mantojuma vērtību definēšanu institūciju un nacionālā līmenī, lai iegūtu kultūras mantojuma vērtību aizsardzības plānošanai un reaģēšanai nepieciešamos datus alternatīvu patvēruma vietu apzināšanu, kā arī valstiski nozīmīgu digitālo datu saglabāšanas nodrošināšanu un materiāltehniskā nodrošinājuma reaģēšanai krīzes situācijās risināšanas jautājumus. Pēc plāna apstiprināšanas tika izveidota pastāvīgā starpinstitucionālā grupa kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās. Pamatojoties uz minēto plānu, 2025. gadā tika izstrādātas vadlīnijas prioritāri saglabājamo kustamo kultūras vērtību definēšanai kultūras mantojuma vērtību turētājiem.

Kultūras ministrija sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un Ziemeļvalstu ministru padomes biroju 2025. gada 28. maijā valsts un pašvaldību muzeju, bibliotēku, arhīva darbiniekiem un sakrālā mantojuma padomes pārstāvjiem organizēja mācības krājuma definēšanā krīzes situācijā.

Kultūras ministrija nodrošināja īpašas diskusijas rīkošanu “Rīgas konferences” 2025. gada ietvaros, veltot to kultūras mantojuma aizsardzībai krīžu situācijās, kurā piedalījās kultūras ministre Agnese Lāce un Kanādas bruņoto spēku pulkvežleitnants Čavi Volšs (*Colonel Chavi Walsh*). 2025. gada 26. novembrī Kultūras ministrijas pārstāvis prezentēja kultūras mantojuma evakuācijas problemātiku NATO Vācijas un Nīderlandes korpusa rīkotajā konferencē Rīgā.

2025. gada 4.-5. augustā Kultūras ministrija sadarbībā ar Starptautisko kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas studiju centru (ICCROM) organizēja mācības Latvijas ekspertiem jautājumos, kas saistīti ar kultūras mantojuma aizsardzību pret katastrofām, ekstremāliem laikapstākļiem un sarežģītām krīzes situācijām. Tāpat mācību “NAMEJS 2025” ietvaros tika izspēlēti scenāriji, kas skar kultūras mantojuma aizsardzību un evakuāciju militārā apdraudējuma gadījumā. 2025. gada 3. decembrī Kultūras ministrijas pārstāvis prezentēja kultūras mantojuma aizsardzības un evakuācijas problemātiku Zemessardzes 32. kājnieku bataljona un Ludzas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas, Rēzeknes valstspilsētas un

Rēzeknes novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas kopīgajās mācībās "Pilskalns".

2026. gadā ir paredzēts turpināt darbu pie Plāna kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās ieviešanas. Tāpat, plānots organizēt virkni pasākumu, lai sekmētu kultūras mantojuma aizsardzības jautājumu iekļaušanu pašvaldību civilās aizsardzības plānošanās ietvara un turpināt sadarbību ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, piedaloties mācībās "Pilskalns" un NAMEJS.

Mediju nozarē 2025. gadā ir stiprināta medijpratība, kā arī mediju telpas noturība. Kvalitatīva, sabiedriski nozīmīga mediju satura izveidi un latviešu valodas lietojumu medijos veicina Mediju atbalsta fonds, stiprinot nacionālo kultūrtelpu atbilstoši nacionālās drošības interesēm, atbalstot nekomerciālu žurnālistiku, kas veicina Satversmē noteiktās vērtības, valstisko apziņu, kritisko domāšanu, mediju atbildīgumu un sabiedrības saliedētību. 2025. gada Mediju atbalsta fondā apstiprināti 40 projektu pieteikumi programmā "Atbalsts nacionāla mēroga medijiem", 63 pieteikumi programmā "Reģionālo, vietējo, diasporas mediju atbalsts", kā arī viens pieteikums programmā "Atbalsts novadu ziņu veidošanai". Sadarbībā ar partneriem, tostarp "Zemgales NVO Centru" un Latvijas Nacionālo bibliotēku, īstenotas aktivitātes sabiedrības medijpratības stiprināšanai, aptverot tādas mērķauditorijas kā, piemēram, jaunieši, pedagogi, seniori un bibliotekāri. Tāpat tika turpināts darbs pie mediju vides noturības stiprināšanas. 2025. gada 5. decembrī tika rīkots seminārs D kategorijas kritiskās infrastruktūras mediju uzņēmumiem par noturības veicināšanu un darbības nepārtrauktības plānošanu. Savukārt 2025. gada 11. novembrī Ministru kabinetā tika apstiprināts Žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošības plāns 2025.–2027. gadam.

2025. gadā Zemkopības ministrija vērsa uzmanību uz D kategorijas kritiskajā infrastruktūrā iekļauto pārtikas ražošanas uzņēmumu paplašināšanu un to noturības veicināšanu. Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā būtiski palielinājās to pārtikas uzņēmumu skaits, kas iekļauti D kategorijas kritiskajā infrastruktūrā. Minētie uzņēmumi ražo pārtikas produktus, kas iekļauti Ministru kabineta 2022. gada 1. marta noteikumu Nr. 147 "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā" 2. pielikumā. Šie produkti nodrošina pamata ikdienas uzturu, ir vienkārši pagatavojami, ar ilgu glabāšanas termiņu, kā arī pēc iespējas pieejami vai saražojami no Latvijā pieejamajām izejvielām, tādējādi mazinot atkarību no importa piegādēm.

Ar D kategorijas kritiskajā infrastruktūrā iekļautajiem pārtikas uzņēmumiem tiek īstenota padziļināta sadarbība to darbības nepārtrauktības nodrošināšanai valsts apdraudējuma gadījumā, lai nodrošinātu pārtikas ražošanas nepārtrauktību un iedzīvotāju apgādi ar pārtiku. Piemēram sadarbībā ar Nacionālo kiberdrošības centru 2025.gada septembrī tika organizēts seminārs pārtikas uzņēmumiem par kiberdrošību atbildīgas personas nozīmēšanu. Tāpat 2025. gadā nodrošināti šādi valsts un Eiropas Savienības atbalsta pasākumi:

1) Valsts un Eiropas Savienības atbalsta pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumā 4.2. *Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē*, nodrošinot atbalstu ieguldījumiem alternatīvās enerģijas nodrošināšanai vai alternatīvu ūdens resursu nodrošināšanai, kas nepieciešami uzņēmuma darbībai ārkārtas apstākļos D kategorijas kritiskās infrastruktūras uzņēmumiem;

2) Valsts un Eiropas Savienības atbalsta pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumā 4.2. *Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē*, nodrošinot papildu intensitāti D kategorijas kritiskās infrastruktūras uzņēmumiem.

2025. gada valsts aizsardzības mācībās “NAMEJS” piedalījās 15 pārtikas uzņēmumi. Sadarbību plānots turpināt arī 2026. gadā, īpašu uzmanību pievēršot pārtikas ražošanas uzņēmumu darbības nepārtrauktības plānu pilnveidei, mācību semināru organizēšanai, kā arī uzņēmumu iesaistei valsts aizsardzības mācībās “NAMEJS”.

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas vadībā tika izstrādāts Rīcības plāns Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam, kas šobrīd tiek īstenots, iesaistot plānā noteiktās atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas, un kura ietvaros paredzēti pasākumi Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei, drošības stiprināšanai un cilvēkresursu attīstībai. Drošības virziens ietver pasākumus reaģēšanas spēju un infrastruktūras stiprināšanai Austrumu pierobežā, t. sk., katastrofu pārvaldības kapacitātes palielināšanai, Austrumu robežas pretmobilitātes plāna īstenošanai un atbalstam visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanai.

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija 2025. gadā savas kompetences ietvarā sadarbībā ar Nacionāliem bruņotiem spēkiem un citām kompetentajām institūcijām nodrošināja līdzdalību pašvaldību civilās aizsardzības komisiju mācībās “Pilskalns” un līdzdarbojās mācību Namejs 2025 Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra sastāvā, kur mācībās visaptveroši tika iesaistītas pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas, kā arī līdzdarbojās Valsts kancelejas un Iekšlietu ministrijas inovāciju sprinta grupā “Sabiedrības līdzdalības pilnveidošana civilās aizsardzības sistēmā”, kur grupas darbības rezultāts ir Vadlīnijas pašvaldībām sabiedrības līdzdalības pilnveidošanai civilās aizsardzības sistēmā.

Saistībā ar civilās aizsardzības infrastruktūras attīstību 2025. gada 9. oktobrī tika parakstīts Saprašanās memorands par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2021.—2028.gada perioda ieviešanu Latvijā un panākta vienošanās, ka programmas “Vietējā attīstība un noturība” ietvaros tiek paredzēts EEZ finansējums 27,4 miljoni euro apmērā ieguldījumiem civilās aizsardzības infrastruktūras turpmākā attīstīšanā – patvertņu izveidei un ģeneratoru iegādei. Šobrīd notiek darbs pie Programmas koncepcijas un civilās aizsardzības infrastruktūras ierobežotas atlases konkursa nosacījumu izstrādes. Papildus 2025. gada novembrī tika parakstīts līgums un piesaistīti 3 miljoni EUR Interreg VI-A Latvijas – Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam finansētajam projektam, kura ietvaros Latvijas un Lietuvas ugunsdzēsības un glābšanas dienesti kopā veidos un testēs civilās aizsardzības masu evakuācijas metodes krīžu un katastrofu gadījumos.

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 5.2.1.1. pasākuma “Objektu (patvertņu) pielāgošana un aprīkošana civilās aizsardzības mērķiem” (Eiropas Savienības fondu finansējums 22,19 milj. EUR) ietvaros 2025. gadā ir uzsākta projektu īstenošana, lai civilās aizsardzības mērķiem pielāgotu un aprīkotu vismaz 500 patvertnes visos Latvijas reģionos, nodrošinot iedzīvotāju aizsardzību no ārējiem apdraudējumiem, tostarp militāra iebrukuma vai katastrofu gadījumos. 5.2.1.1. pasākuma atlase noslēdzās 2025. gada 30. decembrī. Kopā atlases ietvaros tika iesniegti 68 projekti, kuros iekļauta 515 objektu pārbūve vai atjaunošana, pielāgojot tās III kategorijas patvertņu ierīkošanai.

Izglītības un zinātnes ministrija ir informējusi, ka, veicinot civilās noturības stiprināšanu dažādās valstij būtiskās nozarēs, Latvija kā partneris piedalās *Apvārsnis Eiropa* 3. klastera “Civilā drošība sabiedrībai” projektos robežu pārvaldības,

kiberdrošības un drošības pētniecības jomā. *CosmoPort* (projekta Nr. 101121379), kuru koordinē Igaunijas muitas un nodokļu pārvalde, izstrādā nākamās paaudzes mobilo skeneru sistēmu, izmantojot atmosfēras staru tomogrāfiju (ART) mašīnmācīšanos un mākslīgo intelektu, lai uzlabotu materiālu un objektu klasifikāciju muitas drošumam. Projekta noslēgums paredzēts 2026. gada 31.decembrī. Stiprinot Latvijas un Eiropas kibertelpu, 2026.gada 1. janvārī tiek uzsākts QARC (projekta Nr. 101225691) ar kopējo budžetu 5,7 milj. euro. Projekta mērķis ir veicināt pāreju uz pēckvantu kriptogrāfijas tehnoloģiju (PQC), izstrādājot drošos praktiskos risinājumus dažādiem reāllaika scenārijiem, sākot ar iegultām ierīcēm līdz mākoņinfrastrukturām, fokusējoties uz hibrīdshēmu pielietošanu, kriptogrāfisko elastību un noturību pret blakuskanālu uzbrukumiem. Projekts tiks īstenots sadarbībā ar Ukrainas partneriem: Ukrainas Nacionālās drošības un aizsardzības padomi un Kijevas aviācijas institūta valsts universitāti. Savukārt *Apvārsnis Eiropa 3*. klastera Nacionālā kontaktpunkta eksperts regulāri piedalās svarīgākajos nozares pasākumos ar ekosistēmas pārstāvjiem (Baltijas drošības konference, Dronu samits, NBS industriju diena) un Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijas rīkotajās aktivitātēs, lai labāk izprastu lietotāju vajadzības. Tas dod iespēju gan dalīties pieredzē, gan efektīvāk konsultēt interesentus par *Apvārsnis Eiropa 3*. klastera tematikām, sekmējot Latvijas aizsardzības rūpniecības attīstību, inovāciju ieviešanu un tehnoloģiju pārnesi. 2026. gada 3. klastera darba programma un projektu konkursu uzsaukumi prioritizē kiberdrošības stiprināšanu (kopējais budžets 56.2 milj. euro), cīņu ar dezinformāciju un noziedzību (40.7 milj. euro budžets), kā arī sabiedrības noturību pret katastrofām (32.5 milj. euro budžets).

Šveices un Latvijas sadarbības programma “Lietišķā pētniecība” tiek īstenota, stiprinot Latvijas pētniecības un inovāciju kapacitāti, cilvēkkapitālu un starptautisko sadarbību, vienlaikus nodrošinot atbilstību visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas un drošības prasībām. Programmas ietvaros: tiek veicināta augsti kvalificētu pētnieku, tai skaitā jauno zinātnieku, doktorantu un pēcdoktorantu, piesaiste un attīstība, stiprinot Latvijas zinātnisko kapacitāti un ilgtermiņa cilvēkresursu potenciālu; tiek īstenoti kopīgi pētniecības projekti ar Šveices institūcijām lietīšķā pētniecības jomās (progresīvi materiāli, informācijas komunikāciju tehnoloģijas un viedā enerģētika), kas sniedz ieguldījumu valsts tehnoloģiskajā noturībā, enerģētiskajā drošībā un digitālajā transformācijā; tiek nodrošināta sankciju risku pārbaude projektu līgumu slēgšanas un īstenošanas procesā, lai programmā netiktu iesaistītas personas vai institūcijas, kas iekļautas starptautiskajos vai nacionālajos sankciju sarakstos vai saistītas ar agresorvalstīm; tiek ievērots princips par nesadarbošanos ar agresorvalstu pārstāvjiem projektu īstenošanā; tiek nodrošināta informācijas konfidencialitāte, godīgas konkurences princips un interešu konflikta novēršana programmas ieviešanas laikā; programmas īstenošanas laikā tiek nodrošināta projektu uzraudzība un atkārtota sankciju risku pārbaude, lai savlaicīgi identificētu iespējamus drošības riskus. Vienlaikus programma veicina jaunās paaudzes iesaisti zinātnē un STEM jomās, tostarp reģionos, stiprinot sabiedrības noturību, zināšanu pārnesi un ilgtermiņa inovāciju ekosistēmas attīstību. Plānotās darbības 2026. gadā atbilst līdzšinējai programmas īstenošanas pieejai un turpina nodrošināt atbilstību noteiktajām drošības, uzraudzības un starptautiskās sadarbības prasībām.

Izglītības un zinātnes ministrija ir informējusi arī, ka laika periodā no 23.09.2025. – 27.11.2025. piecām grupām tiešsaistē tika īstenota Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides 10 akadēmisko stundu programma “Izglītības iestādes gatavība krīzes situācijām, rīcība dažādās krīzes situācijās”. Programmu īstenoja 11 lektori un to apguva (saņēma apliecību) 964 izglītības iestāžu pedagogi un izglītības iestāžu vadības pārstāvji. Programmas mērķi ir

informēt par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmu un ar to saistītās informācijas pieejamību dažādās krīzes situācijās, kā arī pilnveidot pedagogu izpratni par psiholoģiskās noturības nozīmi un rīcības algoritmiem dažādās krīzes situācijās. Programma iepazīstina pedagogus ar civilās aizsardzības sistēmu, ar iespējamām apdraudējumiem un rīcības algoritmiem, kā arī ar preventijas pasākumiem un to nozīmi, lai sagatavotos un drošāk pārvarētu krīzes situāciju vai apdraudējumu. Tāpat programmā pedagogi tiek informēti par informācijas ieguves avotiem, lai pilnveidotu zināšanas par krīzes situācijām vai apdraudējumiem, pilnveidotu izpratni par psiholoģiskās noturības nozīmi dažādās situācijās, kā arī par to, kā atšķirt viltus ziņas. Darbs pie programmas izveides īstenošanas aizsākās 2025. gada 11. jūlijā – tika izveidota darba grupa ar regulārām tikšanās reizēm reizi nedēļā. Bija daudz izaicinājumu, jo programmas īstenošanā tika iesaistīti labākie jomas eksperti, Nacionālie bruņotie spēki un iestāžu vadītāji no dažādām ministrijām. Programmas sagatavošanas posmā – programmas īstenošanā un materiālu (prezentāciju) izvērtēšanā tika iesaistīts arī Izglītības kvalitātes dienesta eksperts, kurš arī novērtēja to ļoti pozitīvi. 11 nodarbību vadītāju iesaiste nodrošināja, ka lekcijas bija dinamiskas un nenogurdināja programmas dalībniekus. Programma noslēdzās ar tās izvērtējumu un zināšanu pārbaudes testu, kas ļāva programmas dalībniekiem gan sniegt atgriezenisko saiti, gan pārbaudīt iegūtās zināšanas. Šī programma ir iekļauta arī 2026. gada plānā par pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi no valsts budžeta pēc Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojuma izdošanas, īstenojot to 200 izglītības iestāžu pedagogiem un vadībai.

2025. gadā Izglītības un zinātnes ministrija vienlaikus izstrādāja Eiropas Savienības struktūrfondu 1.1.2.1.pasākuma investīciju programmu, kuras mērķis ir apvienojot Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes resursus, izstrādāt un īstenot kopīgu maģistra studiju programmu augsta līmeņa kibernetikas un mākslīgā intelekta tehnoloģiju jomā, lai nodrošinātu vismaz 40 speciālistu sagatavošanu līdz 2029. gada beigām, kā arī nodrošinātu pieaugušo izglītības mācību piedāvājumu vismaz 500 esošajiem valsts iestāžu, organizāciju un komersantu nodarbinātajiem par šīm tēmām. Abu augstskolu sagatavotais projekts ir apstiprināts 2026. gada janvārī, paredzot, ka maģistra studiju programmas īstenošana tiek uzsākta ar 2027. gadu.

Klimata un enerģētikas ministrija 2025. gadā aktīvi darbojās Visaptverošas valsts aizsardzības enerģētikas apakšgrupas ietvarā, risinot ar nozares noturību saistītus jautājumus. Dronu (bezpilotu sistēmu) straujā attīstība un masveida pielietošana rada arvien nopietnāku apdraudējumu kritiskās infrastruktūras objektu drošībai un drošumam. Bezpilotu sistēmu tehnoloģiju attīstība būtiski palielina asimetriskos draudus – ar salīdzinoši maziem resursiem iespējams nodarīt lielu kaitējumu, tajā skaitā enerģētikas kritiskajai infrastruktūrai, jo fiziska sabotāžas gadījumos bezpilota sistēmas var nogādāt sprāgstvielas vai viegli uzliesmojošas vielas, bojāt transformatorus, dzesēšanas sistēmas vai vadības elementus, izraisīt enerģijas apgādes pārtraukumus vai tehnogēnas avārijas. Līdz ar to Enerģētikas apakšgrupā tika risināti uzdevumi saistībā ar vienotas enerģētikas kritiskās infrastruktūras pret-dronu sistēmas izveidi un pilotprojekta īstenošanu. Enerģētikas apakšgrupas ieskatā vienotas enerģētikas kritiskās infrastruktūras pret-dronu sistēmas izveide palielinās kritiskās infrastruktūras aizsardzības līmeni, nodrošinot primārās situācijas apzināšanu, koordinējot rīcību ar Valsts policiju, optimizējot sistēmas izveidei nepieciešamo līdzekļu izlietojumu, kā arī atvieglos integrāciju valsts kopējā kritiskās infrastruktūras pret-dronu sistēmā.

krievijas militārās agresijas laikā Ukrainā enerģētikas infrastruktūra ir kļuvusi par vienu no galvenajiem hibrīdkara un militāro uzbrukumu mērķiem. Sistemātiski raķešu,

bezpilotu sistēmu un sabotāžas uzbrukumi elektroenerģijas ražošanas un pārvades objektiem apliecināja, ka elektroapgādes sistēmas noturība ir kritiski svarīga valsts drošībai, sabiedrības funkcionēšanai un militārajai aizsardzībai. Saskaņā ar Enerģētikas apakšgrupas secinājumiem Ukrainas pieredze skaidri parāda, ka pat augsti attīstītās elektroenerģijas sistēmās visneaizsargātākie elementi ir pārvades apakšstacijas, transformatori, vadības sistēmas un personāls. Viena objekta bojājums var radīt plašus elektroapgādes pārtraukumus, ietekmējot veselības aprūpi, sakarus, ūdensapgādi, transportu un valsts drošību kopumā. Līdz ar to tika vērtēti iespējamie pasākumi, lai stiprinātu infrastruktūras aizsardzību un noturību pret militāriem, hibrīdiem un sabotāžas draudiem – perimetra aizsardzība kritiski svarīgajām iekārtām, piekļuves kontrole, videonovērošana un signalizācijas sistēmas, transformatoru un autotransformatoru, kas ir kritiski un grūti aizvietojami elektroenerģijas sistēmas elementi, fiziskā aizsardzība, personāla patvertnes iespējas. Ievērojot minēto, kaut arī 2025. gada 9. februārī plkst. 14.05 Baltijas elektroenerģijas pārvades sistēmas tika sinhronizētas ar kontinentālās Eiropas elektrotīkliem, un kopš tā laika sistēma darbojas droši un uzticami, kā arī visi Latvijas projektā paredzētie tehniskie uzdevumi, kas iekļauti Baltijas elektrotīklu sinhronizācijas ar Eiropas tīkliem tehnisko pasākumu katalogā, tika pabeigti līdz 2025. gada beigām, tika nolemts, ka sinhronizācijas programmas projektu īstenošana turpināsies līdz 2030. gadam. Projektā “Baltijas valstu elektrosistēmas integrācija un sinhronizācija ar Eiropas tīkliem”, kurš iekļauts otrajā kopējo interešu projektu un savstarpēju interešu projektu sarakstā, plānotie pasākumi ietver fiziskās aizsardzības risinājumus, elektroniskos drošības pasākumus, kritiski svarīgo iekārtu un komponentu rezerves krājumu izveidi, kā arī citus drošības stiprināšanas pasākumus.

Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar AS “Latvenergo” 2025. gada 16. maijā un 28. augustā organizēja katastrofas, kas saistīta ar elektroapgādes sistēmas bojājumiem, pārvaldīšanas mācības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām. Mācību mērķis bija veicināt civilās aizsardzības komisiju spēju sagatavoties iespējamiem enerģētikas sistēmas apdraudējumiem, reaģēt uz tiem un pārvarēt katastrofas radītās sekas, veidot komisiju vienotu izpratni par komunikāciju ar sabiedrību. Mācībās piedalījās Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada, Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada, Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada, Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada, Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada, Jūrmalas valstspilsētas, Ādažu novada, Ķekavas novada un Valmieras novada Komisijas.

Enerģētikas apakšgrupa pilnā sastāvā ir arī tikusies 2025. gada 10. jūlijā, lai pārrunātu jautājumus par vienotu enerģētikas kritiskās infrastruktūras pret-dronu aizsardzības sistēmu un inženiertehnisko aizsargkonstrukciju būvniecību ap kritisko infrastruktūru. Savukārt 2026. gadā Enerģētikas apakšgrupas paredzētie būtiskākie uzdevumi ir precizēt Valsts enerģētiskās krīzes centra nolikumu, paredzot, ka centrs koordinē ne tikai valsts enerģētikas krīzes pārvarēšanas pasākumus, bet arī krīzes draudu gadījumā vada tās novēršanas pasākumus; turpināt darbu pie Vienotas enerģētikas kritiskās infrastruktūras pret-dronu sistēmas izveides; izvērtēt iespējas veikt izpēti par AS “Augstsprieguma tīkls” iekārtu noturību pret jaunākajām tehnoloģijām un augsto tehnoloģiju ieročiem; kā arī organizēt katastrofas, kas saistīta ar elektroapgādes sistēmas bojājumiem, pārvaldīšanas mācības vismaz astoņām civilās aizsardzības komisijām.

Labklājības ministrija, sadarbojoties ar Aizsardzības ministriju un Zemessardzi, 2025. gadā īstenoja apmācības ministrijas darbiniekiem, resora iestādēm un pašvaldību

sociālajiem dienestiem par rīcību izņēmuma stāvokļa laikā un dažāda mēroga krīzes situācijās. Apmācību ietvaros tika stiprināta izpratne par civilās aizsardzības sistēmas darbību, starpinstitucionālo sadarbību un pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanu. Vienlaikus tika organizētas Labklājības ministrijas iekšējās praktiskās mācības, testējot Krīzes vadības grupas aktivizēšanu un apziņošanas kārtību. Ministrijas un resora iestāžu pārstāvji piedalījās arī valsts līmeņa mācībās “Namejs 2025” un civilās aizsardzības mācību ciklā “Pilskalns”. Apmācības plānots turpināt arī 2026. gadā, gatavojoties valsts līmeņa mācībām “NAMEJS 2026”, kā arī īstenojot mācības nozarē.

Arī Labklājības ministrija nodrošināja pārstāvniecību Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas organizētajā starpresoru iniciatīvā “Sabiedrības līdzdalības pilnveidošana civilās aizsardzības sistēmā”, kuras ietvaros tika veicināta starpinstitucionāla sadarbība un izstrādāti praktiski priekšlikumi sabiedrības līdzdalības stiprināšanai civilās aizsardzības jomā. Dalība iniciatīvā nodrošināja nozares specifikas un ministrijas pieredzes integrēšanu risinājumos, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrības informēšanai, sociālo pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanai un iedzīvotāju iesaistei krīžu situācijās.

2025. gadā Labklājības ministrija turpināja sadarbību ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu patvertņu koncepta un ar to saistīto normatīvo aktu un vadlīniju izstrādē, īpašu uzmanību pievēršot personu ar speciālajām vajadzībām drošai piekļuvei patvertnēm. Ministrija sniedza sociālās nozares ekspertu ieguldījumu, definējot prasības patvertņu pieejamībai, evakuācijas organizēšanai un atbalsta pasākumiem krīžu situācijās. Sadarbību ar dienestu plānots turpināt arī 2026. gadā.

Sadarbībā ar Labklājības ministrijas nekustamo īpašumu pārvaldītāju – valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Šampētera nams” tika izvērtēta ministrijas valdījumā esošo ēku pagrabstāvu telpu atbilstība patvertnes ierīkošanai. Izvērtējuma rezultātā ministrija apstiprināja iniciatīvu četriem ēku pagrabstāviem piesaistīt finansējumu no Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa 5.1.1.9. pasākuma “Objektu (patvertņu) pielāgošana un aprīkošana civilās aizsardzības mērķiem” ietvaros.

Ņemot vērā, ka darbības nepārtrauktības nodrošināšana un krīzes vadība valstī tiek īstenota decentralizēti, nosakot katras institūcijas atbildību tās kompetences ietvaros, kā arī lai veicinātu vienotu pieeju, Labklājības ministrija 2025. gadā izstrādāja iekšējo normatīvo regulējumu projektu “Darbības nepārtrauktības un krīzes vadības nodrošināšanas kārtība” un kritiskā personāla evakuācijas algoritma projektu, kas nosaka rīcību krīzes situācijās un nodrošina būtisko funkciju nepārtrauktu izpildi. Tāpat 2025. gadā Labklājības ministrija izstrādāja un apstiprināja evakuācijas algoritmu valsts sociālās aprūpes centru un personu ar speciālajām vajadzībām evakuācijai militāra apdraudējuma, izņēmuma stāvokļa vai citas krīzes situācijas gadījumā. Aizsardzības ministrija augstu novērtēja izstrādāto risinājumu un kā atbilstošu plānotajiem mērķiem, operacionālajām prasībām un vienotas kārtības nodrošināšanai visās valsts sociālās aprūpes centru filiālēs, kurās tiek īstenota arī darbības nepārtrauktības plānošana.

Labklājības ministrija 2025. gadā sniedza atbalstu Rīgas valstspilsētas pašvaldības Civilās aizsardzības un operatīvās informācijas pārvaldei par Valsts civilās aizsardzības plāna 35. pielikuma īstenošanu, uzsverot nepieciešamību krīžu gadījumos primāri apzināt personu ar invaliditāti faktisko dzīvesvietu un individuālās vajadzības. Ministrija aicināja veicināt informācijas pieejamību iedzīvotājiem, stiprināt pārvaldes darbinieku zināšanas darbā ar personām ar funkcionālajiem traucējumiem un apsvērt nevalstisko organizāciju iesaisti apmācībās, lai uzlabotu atbalsta sniegšanu krīzes situācijās.

Lai stiprinātu kritisko pakalpojumu nodrošināšanu, 2025. gadā Labklājības ministrija uzsāka pārrunas ar nevalstiskajām organizācijām par to iesaisti atbalsta sniegšanā darbības nepārtrauktības un krīzes vadības jomā. Pārrunu ietvaros tiek izvērtēta nevalstisko organizāciju kompetence un iespējamie sadarbības veidi krīzes situācijās. Šīs aktivitātes plānots turpināt arī 2026. gadā. Savukārt nozares iestādes, kurām noteikts kritiskās infrastruktūras objekta vai kritisko pakalpojumu sniedzēja statuss, pilnveidoja un uzturēja darbības nepārtrauktības un krīzes vadības kārtību atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 6. jūlija noteikumu Nr. 508 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība” prasībām. Atbilstoši 2026. gada 13. janvārī pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr. 10 “Kritiskās infrastruktūras apzināšanas, darbības nepārtrauktības, drošības un noturības pasākumu plānošanas, īstenošanas un incidentu paziņošanas kārtība” 2026. gadā ir plānotas aktivitātes valsts stratēģijas izstrādei šajā jomā, papildus tam sistēmas izveidei pārvērtējot nozares kritiskās funkcijas, kā arī ieviešanas nosacījumu nodošanai nozares padotības iestādēm. Vienlaikus Labklājības ministrija 2026. gadā izvērtēs iespēju nozarē veidot Zemessardzes vienību, lai stiprinātu kritiskās infrastruktūras drošību, noturību un reaģēšanas spējas krīzes situācijās.

Labklājības ministrija 2025. gadā turpināja dalību Valsts materiālo rezervju starpinstitucionālajā darba grupā, piedaloties valsts materiālo rezervju sistēmas pilnveidē kā līdzatbildīgā institūcija. Ministrija izveidoja iekšējo kārtību valsts sociālās aprūpes centru vajadzībām paredzēto rezervju pārvaldībai, nodrošināja nepieciešamo valsts materiālo rezervju iegādi, kā arī veica nozares vajadzību apzināšanu un iesniedza Iekšlietu ministrijai priekšlikumus valsts materiālo rezervju saraksta papildināšanai. Saskaņā ar darba grupas plānu 2026. gadā plānotas aktivitātes funkciju pārņemšanas nodrošināšanai.

Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes 2025. gadā turpināja pastāvīgi pilnveidot amatpersonu kompetences apdraudējumu situāciju pārvaldībā, tajā skaitā ar atbilstošu mācību apmeklēšanu, iekšējo normatīvo aktu aktualizēšanu un pieredzes apmaiņu ar citu valstu iestāžu nodarbinātajiem.

Tieslietu akadēmija sadarbībā ar Tiesu administrāciju 2025. gada ietvaros organizēja plašu konferenci “Tiesu vara ģeopolitisko pārmaiņu krustpunktā — izaicinājumi un atbildība nacionālās drošības stiprināšanā”, kur tika aplūkotas tādas tēmas kā ģeopolitisko procesu ietekme uz valsts drošību un demokrātiju, ārvalstu interešu un ietekmes taktikas Latvijā, nacionālās drošības aspekts tiesu praksē un nolēmumos. Tāpat, 2025. gada nogalē tika organizēta galda izspēle tiesu darbības nepārtrauktības jautājumos, kurā galvenais uzsvars tika likts uz situācijām, kurās nepieciešama tiesu evakuācija. Izspēles ietvaros tika aicināti arī tiesu varas un citu institūciju pārstāvji (rajona tiesu, apgabaltiesu, Aizsardzības ministrijas, Satversmes tiesas, ģenerālprokuratūras, advokatūras u.c. iesaistīto institūciju pārstāvji). Vienlaikus tika izveidots tiesu darba nepārtrauktības apdraudējumu (risku) katalogs, uzskaitot identificētos riskus un diferencējot apdraudējuma līmeni. Pamatojoties uz identificēto apdraudējumu (risku) katalogu tika izstrādātas arī vadlīnijas par rīcību to iestāšanās gadījumā.

VSIA “Latvijas Vēstnesis” 2025. gada ietvaros nodrošināja strukturētu un nepārtrauktu satura apriti (papildus oficiālai publikācijai) par drošības, valsts aizsardzības un krīžu pārvaldības jautājumiem, vienlaikus veicinot sabiedrības izpratni, institucionālo caurskatāmību un demokrātiskās valsts pamatu nostiprināšanu. LV portālā (lvportals.lv) tika nodrošināts regulārs, strukturēts saturs par drošības un valsts

aizsardzības jautājumiem, t. sk. skaidrojošas publikācijas, intervijas un institucionālās informācijas atspoguļojums. LV portāla sadaļā “Dienaskārtībā” tika nodrošināta centralizēta valsts institūciju informācijas aprīte sabiedrībai. Kopumā publicētas 12 503 preses relīzes. Tiesiskās noturības stiprināšana tika īstenota ar žurnāla “Jurista Vārds” publikācijām, kas ir analītiskas un normatīvi balstītas publikācijas par krīžu pārvaldību, civilās aizsardzības sistēmu, enerģētisko drošību un demokrātijas aizsardzību.

Ieslodzījuma vietu pārvalde 2025.gadā ieslodzījuma vietām nodrošināja valsts materiālo rezervju sagādi (sega, spilvens, matracis, katls, karote, bļoda, krūze), kuras ir paredzētas ārkārtas situāciju nodrošināšanai ieslodzījuma vietās un nav domātas ikdienas lietošanai. Šo preču uzkrāšanas mērķis ir nodrošināt valsts spēju operatīvi reaģēt uz krīzes situācijām, kad īsā laikā var būt nepieciešams papildu izmitināšanas aprīkojums gan ieslodzītajiem, gan ieslodzījuma vietu darbiniekiem. Tāpat tika iegādāti aizsardzības apģērbi (CBRN aizsargtērpi un aizsargcimdi) un apavi, elpošanas aizsardzības līdzekļi (atkārtoti lietojama pilnā sejas maskas un filtri) un specializēts aprīkojums ārkārtējām situācijām (dekontaminācijas dušas iekārtas un aprīkojums, gamma starojuma portatīvie dozimetri), lai nodrošinātu darbinieku drošību, uzlabotu gatavību iespējamām krīzes situācijām un nodrošinātu efektīvu rīcību neparedzētu apstākļu gadījumā. Vienlaikus 2025. gadā tika ieviesti Tieslietu ministrijas iekšējā audita Nr. 3/2024 "Vai Ieslodzījuma vietu pārvaldes darbība funkcijas – apcietinājums un brīvības atņemšana, kā drošības līdzeklis, veicinot sabiedrības drošību – īstenošanā ir efektīva?" ieteikumi, nodrošinot visu cietumu personāla gatavību rīcībai katastrofu vai to draudu gadījumā, arī turpmāk nodrošinot Ieslodzījuma vietu pārvaldē regulāras mācības civilās aizsardzības plānu ietvaros.

Tieslietu resora ietvaros 2025. gadā tika veiktas darbības saistībā ar kibernetikas drošības nosacījumu izpildi, ievērojot Nacionālās kibernetikas drošības likuma, Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija noteikumu Nr. 397 “Minimālās kibernetikas drošības prasības” prasības, tajā skaitā, aktualizējot normatīvo aktu bāzi informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Ar kibernetikas drošību saistīto jautājumu aktualizēšana turpināsies arī 2026. gada ietvaros. Tieslietu resora ietvaros nodrošināts arī pieslēgums Latvijas nacionālajam interneta apmaiņas punktam GLV-IX, veicinot drošu un efektīvu datu plūsmu un stabilu interneta savienojumu Latvijas teritorijā. GLV-IX ir būtisks sakaru infrastruktūras elements valsts pārvaldes iestādēm un kritiskās infrastruktūras operatoriem, nodrošinot lokālu un aizsargātu interneta apmaiņu.

Tieslietu resora ietvaros 2025. gadā vairākās iestādēs norisinājās mācības, semināri u.c. pasākumi, lai veicinātu izpratni par visaptverošas aizsardzības konceptu un resora darbības noturību un nepārtrauktību. Piemēram, 2025. gada oktobra sākumā Tieslietu resora pārstāvji piedalījās Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra mācībās. Daļību informatīvos un izglītojošos pasākumos saistībā ar visaptverošu valsts aizsardzību un valsts pārvaldes iestāžu noturību un nepārtrauktas darbības nodrošināšanu plānots turpināt arī 2026. gadā.

Tieslietu resors 2025. gada ietvaros uzsāka arī nozares noturības un darbības nepārtrauktības plānu aktualizēšanu. Tieslietu resora ietvaros tika izveidots paplašināts formāts, kurā iekļauti Tieslietu ministrijas, tās padotības iestāžu un kapitālsabiedrību nodarbinātie ar mērķi aktualizēt nozares noturības un darbības nepārtrauktības plānus, un iesaistāmo personālu krīzes situāciju pārvarēšanai. Darbs pie tā turpināsies arī 2026. gada ietvaros.

Latvijā kopš 2005. gada 1. oktobra ir spēkā Karatiesu likums, kura mērķis ir nodrošināt karatiesām piekritīgu lietu ātru un efektīvu izskatīšanu. Saskaņā ar Karatiesu likuma 6. panta otro daļu karatiesu tiesnešu saraksts tiek aktualizēts ne retāk kā reizi divos gados. Tiesneša iekļaušanai karatiesu tiesnešu reģistrā ir nepieciešama tiesneša

rakstveida piekrišana pildīt karatiesas tiesneša pienākumus karatiesu darbības uzsākšanas gadījumā. Tieslietu ministrija 2024. gadā ir aktualizējusi karatiesu tiesnešu reģistru. 2026. gada ietvaros tiks veikta kārtējā karatiesu tiesnešu reģistra aktualizācija.

Veselības ministrija 2025. gadā turpināja valsts materiālo rezervju resursu iegādi par finansējumu, kas tika piešķirts atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 19. jūlija rīkojumam Nr.593 "Par apropriācijas pārdali no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 18.00.00 "Finansējums valsts drošības stiprināšanas pasākumiem" uz Ekonomikas ministrijas un Veselības ministrijas budžetu", kā arī par finansējumu, kas tika piešķirts starpnozaru prioritāro pasākumu pieteikumam 2025.-2028. gadam valsts materiālo rezervju veidošanai un pārvaldīšanai nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu piešķiršanai, tostarp veselības nozares vajadzībām nepieciešamo valsts materiālo rezervju iegādēm, atjaunināšanai un uzturēšanai. Tāpat, atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 11. jūnija rīkojumam Nr. 339 "Par apropriācijas pārdali no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 18.00.00 "Finansējums valsts drošības stiprināšanas pasākumiem" uz Veselības ministrijas budžetu" atbalstīta apropriācijas pārdale 2025. gadā, nepārsniedzot 2 828 714 euro, no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 18.00.00 "Finansējums valsts drošības stiprināšanas pasākumiem" uz Veselības ministrijas budžeta apakšprogrammām, lai nodrošinātu ar veselības nozares saistīto rezervju veidošanu aizsardzībai pret ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un kodolelenerģijas apdraudējumu un kritisko ārstniecības iestāžu noturības stiprināšanu.

Arī Veselības ministrija un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests piedalījās Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra mācībās un šo mācību un "Panaceja 2025" mācību ietvaros organizēja Valsts operatīvās medicīniskās komisijas mācības, uzlabojot prasmes un identificējot turpmāk realizējamus pasākumus un vajadzības normatīvo aktu pilnveidošanai veselības nozares darbības nepārtrauktības nodrošināšanai izņēmuma stāvokļa izsludināšanas gadījumā.

Veselības ministrija atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 27. maija noteikumu Nr. 318 13. un 20. punktā noteiktajam 2025. gada 9. oktobrī parakstīja Latvijas Republikas un Islandes, Lihtenšteinas Firstistes un Norvēģijas Karalistes saprašanās memorandu par EEZ finanšu instrumenta īstenošanu 2021.–2028. gadā. Veselības ministrija ir apkopojusi un iesniegusi Iekšlietu ministrijai veselības aprūpes iestāžu objektu sarakstu EEZ līdzfinansējuma saņemšanai, kurā ir iekļauti 28 objekti, kuros paredzēta pagraba telpu pārbūvei un pārbūve un pielāgošana civilās aizsardzības mērķiem atbilstoši Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izstrādātajām vadlīnijām.

2025. gadā attiecībā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pilnveidoja civilmilitāro sadarbību, organizējot un piedaloties mācībās, tādējādi pilnveidojot arī gatavību ārkārtas situācijām un darbības nepārtrauktībai. Lai nodrošinātu efektīvāku resursu pārvaldību un gatavību ārkārtas situācijās Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmā tika veikti uzlabojumi un papildinājumi, lai nodrošinātu efektīvāku resursu pārvaldību un gatavību ārkārtas situācijām. Vienlaikus 2025.gadā organizētas informācijas sistēmas funkcionālās mācības, kurās piedalījās 38 slimnīcas, lai pārbaudītu sistēmas operatīvātāti/funkcionalitāti, izvērtētu slimnīcu kapacitāti un sniegtās informācijas izmantošanu lēmumu pieņemšanā Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra mācību ietvaros.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un 8 slimnīcas 2025. gadā ir piedalījušās Nacionālo bruņoto spēku organizētajās praktiskajās mācībās “Ausma 2025”, “Medex 2025”, “Namejs 2025”, “Panaceja 2025”, kā arī Zemessardzes 3.Latgales brigādes mācībās, kuru laikā tika pārbaudīta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta personāla iesaiste un sadarbība ar Zemessardzes struktūrvienībām un slimnīcām – sadarbības un komunikācijas nodrošināšanā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, pacientu pārņemšanā un nogādāšanā slimnīcās, kā arī tika pārbaudīta slimnīcu spēja vienlaicīgi daudz cietušo uzņemšanai militāra konflikta gadījumā. Tāpat 2025.gadā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests realizēja teorētiskās galda mācības "Lokāls un reģionāls incidents ar radioaktīvu vielu iesaisti", 2 praktiskas Operatīvā vadības centra evakuācijas mācības un tika veiktas 28 apziņošanas mācības darbiniekiem Operatīvā vadības centrā un visos Brigāžu atbalsta centros. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta speciālisti piedalījās kiberincidentu izspēles mācībās veselības sektoram, ko organizēja ENISA sadarbībā ar Cert.lv, kā arī visa 2025. gada garumā darbinieki tika apmācīti atpazīt sociālās inženierijas elementus, veicot plānveida sociālās inženierijas kampaņas. Vienlaikus Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu organizēja un vadīja 4 reģionālos seminārus “CBRN riski un dekontaminācijas procesa īstenošana slimnīcā” slimnīcu pārstāvjiem. Stiprinot slimnīcu un veselības nozares gatavību rīcībai ārkārtas situācijās, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ir noorganizējis un novadījis četras slimnīcu teorētiskās mācības par plānveida evakuācijas realizēšanu un darbības nepārtrauktību.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kompetenču attīstības centrs sadarbībā ar Zemessardzes 1.Rīgas brigādi ir izstrādājis mācību programmu “Civilmilitārā sadarbība Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas nodrošināšanai militāra incidenta gadījumos”, kuru pirms minētajām praktiskajām civilmilitārajām mācībām apgūst dienesta darbinieki.

Saskaņā ar Veselības ministrijas 2024. gada 13. novembra rīkojumu Nr.01-01.1/204 «Par veselības aprūpes un medicīnas apakšgrupas izveidi», kas nosaka adaptēt vienotu metodiku ārstniecības iestāžu darbības nepārtrauktības novērtēšanai dažādiem krīzes scenārijiem, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sadarbībā ar Veselības ministriju un Aizsardzības ministriju ir izstrādājis vienotu metodiku ārstniecības iestāžu darbības nepārtrauktības novērtēšanai. 2025. gadā ir īstenots pilot-novērtējums, izmantojot metodiku vienā slimnīcā un atbilstoši novērtējuma rezultātiem sagatavots ziņojums, pēc kā sekoja novērtējuma veikšana vēl vienai slimnīcai.

2025. gadā organizēta un nodrošināta Eiropas slimību profilakses un kontroles centra veiktā prevencijas, gatavības un reaģēšanas plānošanas novērtējuma norise Latvijā, kas notiek saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2371 par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem noteikto.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sadarbībā ar Eiropas Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta (DG SANTE) finansētu projektu *Integrētie gatavības kursi ārkārtas situācijām* 2025. gadā organizēja divu dienu klātienes semināru “Slimnīcu noturība un gatavība ārkārtas situācijās” Latvijā. Tāpat Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Veselības ministrijas pārstāvji 2025.gadā piedalījās mācībās “Major Incident Medical Management and Support (MIMMS)”, kas sniedza iespēju uzlabot zināšanas par medicīniskās plānošanas principiem civilmilitārās sadarbības kontekstā.

2026. gadā turpināsies darbs pie kritisko zāļu reģionālās apgādes plāna valsts apdraudējuma valsts apdraudējuma gadījumā izstrādes, tai skaitā pilnveidojot normatīvo regulējumu. Vienlaikus paredzēta Valsts katastrofu medicīnas plāna

aktualizēšana un tiks turpināta slimnīcu novērtējumu veikšana atbilstoši vienotai metodikai stacionāro ārstniecības iestāžu darbības nepārtrauktības novērtēšanai. Vienlaikus Veselības ministrija sadarbībā ar Rīgas Stradiņa Universitāti plāno uzsākt ārstniecības personu apmācību programmu militārās medicīnas jautājumos izstrādi un ieviešanu.

2025. gada pirmajā pusē tika veikts darbs pie Krīzes vadības centra darbības uzsākšanai nepieciešamo juridisko jautājumu risināšanas. 2025. gada 28. janvāra sēdē Ministru kabinets apstiprināja un 2025. gada 29. maijā Saeimā tika pieņemti grozījumi Nacionālās drošības likumā, likumā “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, Ministru kabineta iekārtas likumā un Valsts civildienesta likumā, paredzot krīzes vadības sistēmas reorganizāciju un nosakot, ka turpmāk par civilo krīžu pārvaldību un iestāžu sadarbības koordinēšanu nacionālā līmenī atbildīgs būs Krīzes vadības centrs. Ar Krīzes vadības centra izveidi un darbības uzsākšanu tiks nodrošināta vienota situācijas izpratne par incidentiem un krīzēm ar potenciālu ietekmi uz vairākām nozarēm, kā arī tiks nodrošināts pamats savlaicīgai politiskai un institucionālai iesaistei stratēģiskā līmenī. Krīzes vadības centrs sadarbosies ar ministrijām un pašvaldībām, palīdzot iestādēm uzlabot savus krīzes pārvaldības procesus.

2025. gada 24. jūlijā, saskaņā ar iepriekš veiktajiem grozījumiem Nacionālās drošības likumā un Ministru kabineta iekārtas likumā, spēkā stājās grozījumi Ministru kabineta kārtības rullī, kas paredz jaunas Ministru kabineta krīzes vadības sēdes formāta izveidi. Šajās Krīzes vadības sēdēs tiks skatīti ar krīzes vadību un valsts apdraudējuma pārvarēšanu saistīti jautājumi. Pirmā Ministru kabineta Krīzes vadības sēde tika organizēta 2026. gada 27. janvārī.

Ņemot vērā apstiprinātos grozījumus Nacionālās drošības likumā un Krīzes vadības centra integrāciju visaptverošas valsts aizsardzības sistēmā, Krīzes vadības centrs ir uzsācis darbu pie visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas koordinēšanas pārņemšanas no Aizsardzības ministrijas. Aizsardzības ministrija 2025. gadā sagatavoja un iesniedza Ministru kabinetā tiesību aktu projektus saistībā ar nepieciešamajiem grozījumiem Ministru kabineta 2019. gada 4. aprīļa rīkojumā Nr. 155 “Par visaptverošas valsts aizsardzības jautājumu koordinācijas grupu”, un Ministru kabineta 2023. gada 22. jūnija rīkojumā Nr. 381 “Par darba grupas izveidi visaptverošas valsts aizsardzības ieviešanas uzraudzībai un koordinācijai”. Savukārt 2026. gada 6. februārī spēkā stājās grozījumi Ministru kabineta rīkojumā Nr. 36 “Par darba grupu visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas uzraudzībai un koordinācijai”, kurā noteikts, ka šo grupu vada Krīzes centra vadītājs un Krīzes vadības centrs veic darba grupas sekretariāta funkcijas. Tāpat, saskaņā ar veiktajām izmaiņām rīkojumā, tiek likvidēts visaptverošas valsts aizsardzības koordinācijas ministru līmeņa darba grupas formāts. Turpmāk jautājumi, kas saistīti ar visaptverošu valsts aizsardzību, noturības plānošanu, īstenošanu un koordinēšanu tiks skatīti Ministru kabineta krīzes vadības sēdēs, vienlaikus valsts sekretāru līmeņa darba grupa turpinās nodrošināt un veicināt nozaru ministriju vienotu izpratni par visaptverošu valsts aizsardzību stratēģiskā līmenī un starpnozaru sadarbību, saistītos lēmumus iesniedzot izskatīšanai Ministru kabineta krīzes vadības sēdēs.

Krīzes vadības centrs, kā Ministru prezidenta funkcionālā pārraudzībā esoša struktūrvienība Valsts kancelejas sastāvā, uzsāka darbību 2025. gada 1. jūlijā ar mērķi nodrošināt krīzes vadības pasākumu plānošanu, sagatavošanu un īstenošanu. Krīzes vadības centra vadītājs Arvis Zīle darbu sāka 2025. gada 15. augustā. Līdz 2026. gada 18. februārim darbu Krīzes vadības centrā sākuši 6 darbinieki, un turpinās darbinieku

atlase, lai aizpildītu normatīvajos aktos noteiktās 15 darba vietas. Papildus centra vadītāja un viņa vietnieka amatam, centrā strādā eksperti krīžu pārvaldības jautājumos, analīzes un plānošanas jautājumos, un resursu pārvaldības jautājumos. 2026. gada ietvaros plānots piesaistīt arī krīzes komunikācijas ekspertus. Tāpat Krīzes vadības centra ietvaros paredzēts izveidot situāciju centru, kas 24 stundas diennaktī, sadarbībā ar valstī esošajām operatīvajām institūcijām, nodrošinās situācijas monitoringu un informācijas apkopošanu, lai identificētu un objektīvi novērtētu potenciālus apdraudējumus, kas ļautu pēc iespējas apsteidzoši sagatavoties krīzes situācijām.

2025.gada otrajā pusgadā Krīzes vadības centrs uzsāka darbu pie pārnozaru krīžu pārvaldības pilnveides, lai savlaicīgi identificētu risku savstarpējo ietekmi un iespējamo krīzes eskalāciju. Vienlaikus izvērtēti nepieciešamie institucionālās sadarbības mehānismi ar nozaru ministrijām, operatīvajiem dienestiem un pašvaldībām, veidojot pamatu regulārai informācijas apmaiņai, savlaicīgai risku identificēšanai un kopīgai situācijas izpratnei. Ir uzsākts darbs pie esošās civilās aizsardzības, krīžu un katastrofu pārvaldīšanas normatīvā regulējuma pārskatīšanas, lai novērstu funkciju dublēšanos, un precizētu definīcijas, iestāžu tiesības un pienākumus utt.

Krīzes vadības centrs laika periodā no 2015. gada 15. augusta līdz 2026. gada 18. februārim bijis iesaistīts vairāk nekā 10 incidentu koordinēšanā, kuriem ir bijis potenciāls ietekmēt vairāku nozaru ikdienas rutīnu. Šajā periodā ir uzsākta arī aktīva sadarbība ar nozaru ministrijām un dažādiem par drošību, civilo aizsardzību un krīžu pārvarēšanu saistītiem dienestiem un iestādēm. Tāpat ir notikušas vairākas tikšanās ar vietējo un ārvalstu nevaldības organizāciju pārstāvjiem.

2025. gada otrajā pusē un 2026. gada sākumā Krīzes vadības centrs ir organizējis vairākas starpinstitūciju sanāksmes Ministru kabineta instrukcijas Nr. 16 "Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojama valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī" pārskatīšanai un precizēšanai.

Vienlaikus ir uzsākta regulāra informācijas apmaiņa ar Baltijas valstu krīzes vadības centriem un Ziemeļvalstu līdzīga mandāta institūcijām. Tāpat iegūta nozīmīga pieredze krīžu pārvaldībā Lietuvā, Izraēlā un Ukrainā.

2026. gadā Krīzes vadības centrs pārņems koordinējošo lomu visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas ieviešanā, nostiprinot Krīzes vadības centru kā centrālo koordinatoru visaptverošās valsts aizsardzības sistēmā un izstrādājot priekšlikumus par lomu sadalījumu, kompetencēm, resursu nodrošinājumu un regulāro mācību sistēmu, kā arī kartējot darbības mehānismus starp Krīzes vadības centru un visaptverošās valsts aizsardzības darba grupu un tās apakšgrupām, Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru, nozaru operacionālās vadības centriem, nozaru krīžu pārvaldības un noturības centriem, kā arī pašvaldībām. Tāpat tiks turpināts darbs pie pārnozaru risku vadības pilnveides, kā arī pie nozaru noturības un darbības nepārtrauktības jautājumiem, veidojot pamatu vienotākam valsts reakcijai sarežģītās krīzes situācijās, lai savlaicīgi identificētu, koordinēti vadītu un pārvarētu kompleksus pārnozaru apdraudējumus

2026. gadā Krīzes vadības centrs koordinēs civilā sektora iesaisti mācībās "Namejs 2026", īstenojot pasākumus stratēģiskajā, operacionālajā, taktiskajā, kā arī starptautiskā līmenī.

Savukārt Aizsardzības ministrija visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas ietvaros 2026. gadā nodrošinās bukletu "Kā rīkoties krīzes gadījumā" un "Kā rīkoties krīzes situācijā, ja dzīvo ārpus Latvijas" atjaunināšanu. Vienlaikus Aizsardzības ministrija sadarbībā ar atbildīgajām ministrijām un dienestiem 2026. gadā pilnveidos normatīvo regulējumu, kas attiecas uz valsts aizsardzības pasākumiem un civilās

aizsardzības un militārās aizsardzības sistēmas savstarpējo sadarbību un darbību koordināciju valsts apdraudējuma gadījumā. Tāpat arī 2026. gadā tiks nodrošinātas arī nepieciešamās darbības kritiskās infrastruktūras darbības nepārtrauktības sekmēšanai.

2026. gada 16. janvārī stājās spēkā Iekšlietu ministrijas izstrādātie Ministru kabineta noteikumi Nr. 10 “Kritiskās infrastruktūras apzināšanas, darbības nepārtrauktības, drošības un noturības pasākumu plānošanas, īstenošanas un incidentu paziņošanas kārtība”, kas nosaka kritiskās infrastruktūras, tostarp Eiropas mērogā īpaši nozīmīgas kritiskās infrastruktūras, apzināšanu, drošības pasākumus, darbības nepārtrauktības un noturības plānošanu un īstenošanu, incidentu paziņošanas kārtību un noturības pasākumus, kā arī kritiskās infrastruktūras stratēģijas un Valsts kritiskās infrastruktūras riska novērtējuma saturu. Noteikumu mērķis ir nodrošināt, lai Latvijā esošā kritiskā infrastruktūra spētu efektīvi sagatavoties, reaģēt un atjaunoties dažādu apdraudējumu gadījumā – tostarp dabas katastrofu, tehnoloģisku avāriju, hibrīdapdraudējumu un militāra apdraudējuma kontekstā. Līdz ar to 2026. gadā īpaša uzmanība tiks vērsta uz kritiskās infrastruktūras noturības plānu izstrādi un ieviešanu.

Visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ietvarā pastiprināta uzmanība tiek vērsta uz tautsaimniecības kopējās noturības veicināšanu, sabiedrībai būtisku pakalpojumu darbības nepārtrauktības nodrošināšanu un kritiskās infrastruktūras stiprināšanu. Ieviešot visaptverošu valsts aizsardzību, katra nozares ministrija turpina būt atbildīga par savas jomas noturības veicināšanu, lai nodrošinātu kopējo valsts gatavību un nepieciešamo rīcībspēju pret jebkāda veida apdraudējumu.

